

КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

2000-2015

БЛАГОДАРНОСТ

Комората на Република Македонија за приватно обезбедување искрено им се заблагодарува на колегите, на соработниците и на сите вршители на дејноста приватно обезбедување кои со своето знаење, искуство и личен труд придонесоа да се пополнат страниците на оваа публикација, не само за документирање и обработување на содржините туку и за нивното активното учество, отворената поддршка и влијанието за достигнување на денешните успеси, како споменик на 15-годишната култура на приватно обезбедување во Република Македонија.

МОНОГРАФИЈА СОДРЖИНА

1. Предговор	6
2. Вовед	10
3. Петнаесет години предизвици, подем и раст	12
4. Регулативата за приватно обезбедување – логичен одговор на глобалниот развој на приватното обезбедување	26
5. Денови на приватно обезбедување	36
6. Континуирано учење – клучно за надминување на бариерите исправени пред личниот и професионален успех	48
7. Преку соработка кон воспоставување високи европски стандарди на дејноста	54
8. Стручна литература – уникатна и суштествена перспектива	60
9. Општествено одговорна стратегија за стабилни и трајни вредности	64
10. Отворена комуникација со медиумите – транспарентно претставување во јавноста	66

1. ПРЕДГОВОР

Одбележувањето на петнаесетгодишнината од основањето на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување претставува повод да се направи ретроспектива и резиме на нашата работа и достигнувања, но и повод да утврдиме каде сме денес и каква развојна стратегија е потребна за наше идно успешно постоење и развој.

Период од 15 години можеби не е доволно време да се направат радикални промени, но секако подразбира историски исчекор во поставувањето на темелите на дејноста приватно обезбедување. Наследството што го оставаме ќе овозможи следните генерации да се надоградуваат и да чекорат по веќе истасиран пат.

Да се напише монографија за организација како што е Комората на Република Македонија за приватно обезбедување е тешка и одговорна задача. Од една страна, сите значајни моменти се уште се свежо присутни во тековното работење, но од друга страна пак, како непосредно инволвирани и засегнати во нашите размислувања веројатно постои субјективен став за критичните аспекти. Поради тој факт, а и како дополнителен печат на севкупното работење, за оваа монографија се обезбедени изјави од релевантни субјекти кои се произнесоа за постигнувањата на Ко-

мората за различни сегменти во нивна компетенција.

Ја користам оваа прилика искрено да им се заблагодарам на сите кои дадоа активен придонес за подготовка и изработка на оваа монографија. Чувствувам должност да им изразам благодарност на сите соработници и поддржувачи на Комората, за нивната генерална определба и заложба за придонес во градење на оваа наша, на многу начини суптилна дејност, но со универзални вредности од јавен интерес.

Аспирациите на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување и на сите партиципенти во секторот приватно обезбедување се современа, стручна, професионална, стандардизирана и хармонизирано регулирана дејност. Токму во тој дух се моделирани и се структурирани сите активности на Комората и на истиот начин се претставени во оваа публикација.

Започнувајќи од историските траектории на Комората, во оваа монографија направен е кус приказ на историскиот развој на приватното обезбедување во Република Македонија, со претставување на досега не многу познати моменти од периодот пред основањето на Комората и секако формирањето и функционирањето на Комората. Со должно внимание, би сакала да им оддадам почит на сите оние личности кои оставиле свој печат во зачетоците на приватното обезбедување, а денес не се повеќе меѓу нас.

Оваа монографија преку историски факти ќе го претстави значењето на индустријата приватно обезбедување во Република Македонија и нејзиното правилно позиционирање во правниот, во јавниот, во бизнис, односно во меѓународниот сектор.

Токму поврзувајќи се со потенцираните сектори, пред читателите се поставени концептите на: регулативата, кампањата „Денови на приватно обезбедување“, континуираното учење, сестраната соработка, стручната литература, општествената одговорност и медиумите. Соодветно формулирано материјалот право е круцијално за правилно спроведување на секоја професија и во таа смисла заложбите на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување се бескомпромисни. Неоспорно е дека регулативата е „жива материја“ и во смисла на промени, дејноста е секогаш подготвена да обезбеди неопходен инпут кога тоа е потребно истовремено да понуди искуства од пракса и да проследи правилна имплементација. Истакната е тенденцијата за хармонизирањето со другата национална регулатива, поради што во делот на регулативата покрај нашиот *lex specialis* презентирани се и дел од активностите на Комората концентрирани на уредување на други правни акти кои имаат допирни точки со приватното обезбедување.

Пред јавноста е претставена плодната соработката на Комората со органите на државната управа, како што се Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана, Дирекцијата за заштита на лични податоци, Јавното обвинителство, соработката со научнообразовни академски институции, како Факултетот за безбедност, Институтот за безбедност, одбрана и мир при Филозофскиот факултет, Првиот приватен универзитет ФОН,

соработката со меѓународни организации, пред се со CoESS (Confederation of European Security Services), организација која ги обединува европските вршители на дејност приватно обезбедување и секако соработката со Словенечката комора за унапредување на приватното обезбедување, потврден пријател и искрен поддржувач на активностите на Комората.

Размената на интелектуални или материјални капацитети, како и заедничките заложби за развој на дејноста приватно обезбедување во рамките на нашата држава, но и на меѓународен план претставуваат потврда дека Комората на Република Македонија за приватно обезбедување прераснува во успешна асоцијација, со препознатливо домашно и меѓународно реноме, што ќе остави траен печат во националната и меѓународна теорија и пракса на приватно обезбедување.

Споменатата соработка, покрај ангажманите на полето на нормативата, со особено внимание се реализира и во текот на кампањата „Денови на приватно обезбедување“, која Комората традиционално ја организира започнувајќи од 2008 година.

Во годините што следат оваа кампања успеа да прерасне во платформа што ги обединува сите заинтересирани субјекти, информирајќи за состојбите, новите трендови, предизвиците и тенденциите во приватниот безбедносен сектор.

Комората на Република Македонија за приватно обезбедување како фундамент на својата работа, меѓу другото има усвоена стратегија која имплементира тенденции за континуираното учење, вградени во глобалната програма за развој на знаењето преку семинари, советувања и обуки, интерактивни работилници и работни средби. Сведоци сме

на евидентен прогрес во тематиките, нивото и разноликоста, на пример, ако некогаш обуците беа доминантно во правец на појаснување на Законот за приватно обезбедување, со текот на времето тие се продлабочени во обработка на специјализирани сегменти, значајни за секојдневното работење на вршителите на дејност, како што се: казнена одговорност, употреба на средства за присилба, техничко обезбедување, заштита на лични податоци итн. Оттука произлегуваат реализираните семинари на тема: „Казнена одговорност на работниците за приватно обезбедување која произлегува од примена на овластувањата од Законот за приватно обезбедување“, „Моделите на ефикасни реакции во реални ситуации, напад од еден или повеќе напаѓачи, со или без оружје, со употреба на средства за присила“, „Обезбеди ја мојата сигурност, заштити ја мојата приватност“, „Теорија и концепт на корпоративна безбедност и практични искуства од Р.Македонија“ и др.

Со не помал интерес се обработува палета на теми од областа на менаџментот, како на пример: „Безбедносен менаџмент“, „Деловно планирање“, „Техники за продажба на услуги за обезбедување и преговарачки способности“, „Менаџирање на безбедносниот процес при преземање на нов објект и склучување на договор за обезбедување“, „Зголемување на менаџерски и лидерски вештини“ според Адизес методологија. Ова претставува јасен показател за надминување на стереотипите за нашите компании како полициско-безбедносни ориентирани и прифаќање на принципите на работењето на бизнис секторот.

Со посебно задоволство, оваа монографија за прв пат на едно место прави резиме на издавачката дејност на Комората. Чувствувајќи ја празнината во стручната литература за по-

ребите на полагањето на стручниот испит за приватно обезбедување, Комората на самиот почеток од своето постоење започнува со публикување трудови. Во 2000 година е издаден првиот Прирачник за оспособување и полагање стручен испит со наслов „Обезбедување на лица и имот“. Овој прирачник следејќи ги во чекор измените во регулативата до денес има повеќе свои изданија.

Издаваштвото на Комората во делот на стручни помагала произлезени од регулативата ги вбројува и џебните изданија на Законот за обезбедување на лица и имот, односно Законот за приватно обезбедување, неколкуте збирки прописи кои ја сублимираат законската и подзаконската регулатива, а со изработка и издавање на Коментарот на Законот за приватно обезбедување Комората на единствен начин обезбеди практична алатка со стручна анализа на пропишаните законски одредби, за потребите на сите вршители на дејност, но и пошироката јавност.

Како дополнителна помош во извршување на работните задачи, за работниците за приватно обезбедување Комората има подготвено различни популарни, практични изданија во форма на упатства, овластувања и слично, но сепак, својата моќ на обединување на сите напори за претставување во печатена форма на научното творештво, истражувачката работа и критичко мислење во сферата на приватното обезбедување Комората ги достигнува преку своите книги „Обезбедување практикум“, „Корпоративски безбедносен систем“ и „Приватно обезбедување – теорија и концепт“ кои оставаат трајни вредности во стручната литература за сегашните и идни генерации.

Созревањето на секоја институција подраз-

бира проширување на видиците од сопствените потреби кон универзалните вредности и придонес за заедницата и животната средина. Токму во таа смисла, Комората на Република Македонија за приватно обезбедување од година во година надградува мултидимензионална програма за општествена одговорност, со разнолик спектар на активности со искрена намера активно да придонесе за заедницата и општественото живеење, во исто време да претставува пример за сите учесници во индустријата приватно обезбедување.

Секторот приватно обезбедување, поради спецификата на своето работење и особеностите на дејноста, сосема оправдано постојано е од интерес за јавноста.

Како претставник на дејноста, воспоставувањето комуникација и соработка со медиумите е особено важна задача за Комората. Во изминатите 15 години за приватниот безбедносен сектор во Македонија може да се констатира дека од крајно изолиран, затворен, пасивен и сегментиран прерасна во непосредно вклучен, транспарентен и активен фактор во различни сегменти на функционирање на општеството. Свесна за значењето на јавното и општествено мислење за работата и развојот на индустријата приватно обезбедување, Комората има сериозен пристап при креирање на своите активности во правец на проактивно остварување на комуникација и соработка со медиумите, а преку нив со севкупнаата македонска јавност.

Како актуелен претседател на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување, сметам дека од исклучителна важност е во иднина расположливите капацитети и понатаму да ги насочуваме кон потребите на дејноста приватно обезбедување и да продолжиме да создаваме трајни вредности

за сегашните и идни генерации. Уверена сум дека само на тој начин во целост може да го оправдаме нашето општествено постоење, но и директно да придонесуваме за развој и унапредување и натамошна професионализација на приватниот безбедносен сектор во Република Македонија.

Претседател
Верица Милеска Стфановска

2. ВОВЕД

Почитуван читателу, во Вашите раце се наоѓа не така големо но многу вредно четиво кое се однесува на основањето - односно почетокот, развојот и актуелната состојба на работењето на Комората за приватно обезбедување, но од текстот во Монографијата може да се насети и духот на нејзиниот, според мене, прогресивен развој во блиската и во подалечната иднина. Авторот на Монографијата успешно ги презентира најзначајните информации за работата на Комората во изминатите петнаесет години, поместени во неколку поглавја започнувајќи од почетоците и нејзиниот историскиот развој.

Општествените промени во Република Македонија неминовно предизвикаа систематски и суштински промени и во сферата на личната, односно приватната безбедност на поединецот и, пред сè, личната сопственост. Во период на отсуство на законски норми (со законски одредби кои се однесуваат на општествената сопственост) и на суштинска потреба од развивање дејност во оваа сфера група пионери и експерти од сферата на безбедноста прво го формираат Здружението на работниците за обезбедување кое подоцна, со носење на Законот за обезбедување на лица и имот, прераснува во тогашната Комора за обезбедување на лица и имот, а со носење на Законот за приватно обезбедување го добива сегашниот наслов. Од можност за нејзино формирање и доброволно здружување во организација која има за цел да го развива и да го унапредува обезбедувањето лица и

имот таа денес е организација во која со закон е определено задолжително членување на правните лица кои дејствуваат во сферата на приватната безбедност. Комората беше, е и во иднина ќе биде носител на развојот, унапредувањето, реализирањето на законското работење во оваа сфера, унапредувањето и развојот на законската и на подзаконската регулатива, на стручното и на професионалното надградување, соработката со другите безбедносните субјекти во Република Македонија, но и во сферата на меѓународната соработка со коморите за приватна безбедност, пред сè, на соседните земји и со Комората на Европската унија за приватна безбедност (CoESS) што е база за систематизација на текстот на оваа монографија.

Во првото поглавје на Монографијата под наслов Петнаесет години предизвици, подем и раст авторот, досега за прв пат во македонската литература, ги презентира историските факти за почетоците и развитокот на здружувањето во оваа сфера систематизирано во неколку фази на база на актуелната законска регулатива, односно фаза на условно отсуство на позитивни законски норми и фази на нејзино постоење и развој врз база на позитивните *lex specialis* во сферата на приватното обезбедување, односно безбедност. Во понатамошниот текст авторот го презентира прогресот на законската и на подзаконската регулатива во оваа сфера сè до денешната актуелна состојба во која Комората се покажа како достоин и респектиран партнер на Мини-

стерството за внатрешни работи на Република Македонија кое е носител на иницијативата и носењето на оваа регулатива. Можеме слободно да кажеме дека беше и иницијатор и двигател за носење на актуелниот Закон за приватно обезбедување.

Во следниот дел од Монографијата накусо но плодотворно ги презентира резултатите од дејствувањето на Комората низ деновите на приватното обезбедување кои започнаа во 2008 година. Во реализацијата на овие актуелни настани, кои патем речено бараат големи напори, добра и професионална осмисленост и реализација се остварува една од клучните улоги на Комората – унапредување на дејноста приватно обезбедување на научен, на стручен и на професионален план. Во Монографијата се презентирани најважните случувања за време на овие настани.

Во Монографијата се поместени и најважните информации за издавачката дејност на Комората, пред сè, во едукативната подготовка на кандидатите за добивање лиценца за вршење дејност обезбедување лица и имот, односно вршење приватна безбедност, публикување цепни изданија на Законот за приватно обезбедување и основните прописи кои се однесуваат на правата и обврските на работниците за приватно обезбедување, неколку монографии од разни автори во сферата на приватната безбедност и пионерскиот исчекор да се издаде Коментарот на Законот за приватно обезбедување.

Меѓу другото, авторот во текстот на Монографијата мошне скромно ја споменува и иницијативата на Комората до Министерството за внатрешни работи за вршење надзор врз работата на субјектите кои се инволвираани во секторот приватно обезбедување, кој

според позитивната законска регулатива е во надлежност на Министерството, мошне важен сегмент за законско работење и за елиминирање на нелојалната конкуренција во оваа сфера, односно почитување на човековите слободи и права и заштита од нивно кршење, што долго отсуствуваше. Како резултат на успешната соработка на Комората со Министерството последните четири-пет години е забележан прогрес и на полето на надзорот, што со новиот закон задолжително се предвидува минимум еднаш годишно врз секој субјект што врши дејност приватно обезбедување.

Како долгогодишен познавач на работата на Комората за приватно обезбедување и член на нејзиниот Стручен совет би сакал оваа монографија да им ја препорачам на вработените во секторот приватно обезбедување, на работниците и особено на менаџерите, на претставниците на Министерството за внатрешни работи кои се занимаваат со безбедносната проблематика, на правниците инволвирани во овој сектор, но и на студентите и на наставниците на повеќето факултети за безбедност, односно за детективи во Република Македонија, но и на секој читател што се интересира за безбедносните предизвици на денешницата

Душко Стојановски

3. ПЕТНАЕСЕТ ГОДИНИ ПРЕДИЗВИЦИ, ПОДЕМ И РАСТ

Историскиот преглед и резултатите што стојат зад Комората, потврдуваат за исклучително успешна транзициска приказна. Како во ретко која друга област, која започнала буквално ab ovo, Комората може да биде горда на една јасна низа етаблирани успеси и осмислени и визионерски чекори среде турбулентни историски и општествени околности низ кои се етаблира и Република Македонија како либерална демократија.

Значи, Комората за приватно обезбедување беше резултат на новата реалност политичка, општествена итн., и особено од сознанието дека и во нашата Република има потреба од етаблирање субјект што ќе ги застапува интересите на правните лица за обезбедување, што ќе значи обединување на потенцијалот во приватното обезбедување, како и обезбедување на потребната нивна одбрана, односно да спроведе секако професионално и легитимно работење, но и создавање адекватен амбиент во кој тие ќе можат ефикасно да одговорат на значајните промени што ќе се јават во сферата на приватното обезбедување. Оттука, дејноста приватно обезбедување на нашите простори е во најтесна врска со активностите на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување. Во тој контекст, Комората преку своите активности континуирано се залага за легитимитетот на дејноста приватно обезбедување и упорно укажува на нејзината општествена релевантност и вредност. Тоа е истовремено и процес на континуирано култивирање на заштитната имажинација заради поадекватно и попродук-

лабочено разбирање на нашата сложена и противречна општествена реалност.

Во продолжение следува преглед на процесот на етаблирање на дејноста приватно обезбедување, како и на нејзината институционализација и синергија преку ликот на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување.

I. Кусо историско патување

Приватното обезбедување не е производ на XXI век, ниту е специфично само за Република Македонија или само за Балканот. Сепак, специфичните облици низ кои се остварува и предизвиците со коишто се соочува приватната безбедност, отсекогаш зависеле од историскиот контекст и потребите на конкретното општество или епоха.

Традиционално, безбедносната функција се врзува за државата, која се смета за единствен носител на монополот на средствата за принуда и на нивната легитимна примена во услови предвидени со закон. Низ историјата приватната и јавната сфера отсекогаш коегзистирале, иако степенот на нивната поврзаност или одделеност варираше од епоха до епоха. Истото се однесува и на безбедносната функција. Суштината е во тоа што јавната власт не само што има задача да ги гарантира и да ги штити физичкиот и духовниот интегритет на човекот и граѓанинот, туку под неа се и заштитата на приватната сопственост и стопанските ак-

тивности на физичките и на правните лица. Но општествениот и економскиот развој, проследени со одредени ризици и закани за вредностите, доведуваат до потреба од дополнителна (приватна) заштита и безбедност.

Првите професионални безбедносни агенции се појавуваат во САД во средината на XIX век и дејствуваат покрај јавните полициски сили. До крајот на 90-те години од XX век приватната безбедност станува развиена индустрија вредна милјарди долари годишен обрт. Во западноевропските држави приватната безбедност е иницирана од потребата за намалување на јавната потрошувачка преку користење на услугите на приватниот сектор. Овој тренд зема замав и во поранешните социјалистички земји. Така, во поранешната југословенска федерација, од 70-те години на минатиот век, па до нејзиниот распад, безбедносната функција беше поставена на начин специфичен само за овој систем. Имено, наместо нејзино централизирање исклучиво во рацете на државните (репресивни) институции, теоријата и практиката на општествена самозаштита се потпираше на концептот за т.н. поопштествување и на безбедносната функција, за која заедничка одговорност носеа широк спектар на субјекти (работните луѓе и граѓани, стопанските субјекти, локалните власти и другите општествено-политички заедници).

Македонскиот модел на приватизација на безбедноста се создаде на уникатен начин, особено ако се има предвид екс-југословенскиот контекст. Тоа, се разбира, не значи дека процесот не беше макотрпен и обременет со многу предизвици. Клучната особеност се должи на мирниот и правно

фундиран начин низ кој Република Македонија се стекна со независност и избегнувањето на замката на создавање паралелни безбедносни институции, уште помалку на структури кои би биле соперници или конкуренти. Имено, безбедносните функции кои традиционално се врзуваа исклучиво со државната сфера почнаа да стануваат поле за ангажман на приватни актери. Се разбира, за да дојде до ваква трансформација на безбедносниот сектор, беше неопходно создавање на другите општествени предуслови кои приватното обезбедување го направија и легитимно и легално. На тоа му претходеше осознавањето на потребата од приватно обезбедување, можностите што ги нуди дејноста во смисла на понудата и побарувачката, вклучувајќи ја и синергијата на поединечните и јавните интереси. Она што е од суштествена важност, а по што македонскиот случај се разликува од другите на подрачјето на поранешна Југославија, лежи во фактот што дејноста на приватното обезбедување уште од својот зачеток не беше поврзана ниту со криминални елементи, ниту со екстреман национализам ниту беше последица од внатрешен конфликт.

Развојот на капиталистичката економија и појавата на бројни стопански субјекти ја наметна потребата од специфични и дополнителни форми на заштита на лица и приватна сопственост. Пазарот имаше потреба од дополнителни безбедносни услуги и тоа на високопрофесионална основа и на комерцијална основа. Такви услуги можеа да дадат приватните агенции за обезбедување. Потребите станаа поочигледни особено со зголемување на интересот за заштита на лица и на нивниот имот и на се поизразеното чувство на бизнис заедницата за барање услуги од приватниот безбедносен сектор.

II. Зачетоци на организирање и етаблирање на дејноста

Во годините непосредно по прогласувањето на независноста, приватната безбедност не беше препознаена како таква, па затоа не беше и регулирана. Но, реалитетот на новата општествена состојба и на потребите на општествените субјекти беа чекор напред, пред државната свест за нужност од регулација на оваа дотогаш непозната сфера. Состојбата беше таква сè до моментот кога група ентузијастички визионери, односно токму оние што врз основа на старите и неадекватни закони веќе започнаа со развивање на дејноста и покренаа иницијатива за воспоставување правна рамка за дејствувањето и развојот на овој сектор. Со други зборови, идејата созреваше постепено, односно постоеше доминантен официјален став по ова прашање што значи дека постоеше и соодветна динамика на општествено-политичката стварност која императивно ја наметнуваше потребата не само од регулирање на дејноста приватно обезбедување и формирање правни лица што ќе ја вршат оваа дејност, туку и се одеше и чекор понапред како резултат на акумулацијата на прогресивната идеја во следните фази да се формира и засебен правен субјект што ќе го обедини сиот потенцијал во оваа сфера олицетворен во комора, идеја која доби поширока општествена поддршка и дефинитивно, за тој период неопходен политички имприматур. Меѓутоа, и покрај огромното значење на овој општествен контекст, иновацијата никогаш не е проста резултат на имперсонални сили. Без исклучително мотивирани поединци, невозможна е актуализацијата на една идеја, затоа што тие се ефективен катализатор на тој процес.

Исто така, треба да се истакне дека на самите почетоци организирањето на дејноста приват-

но обезбедување беше резултат на сознанието дека и во нашата Република, како и секаде во светот, има потреба од етаблирање на дејноста на здрави основи што ќе овозможи да се согледа самиот концепт во неговиот тоталитет. Ова овозможува самата приказна за дејноста да биде целосна, убедлива и разбирлива, а со заокружување на законската рамка се овозможуваа одделните сегменти да бидат строго формализирани. Паралелно со тоа се одвиваше и процесот на култивирање на кадри кои ќе ја проучуваат природата на дејноста и противречните тенденции на нејзиниот развој со што ќе се придонесе општествената стварност да се согледува во поинакво светло.

Освен тоа, филозофијата и логиката на слободниот пазар кој продира сè подлабоко во македонското општество, стигнува и до безбедносната сфера, заедно со претприемачкиот дух. Токму тој дух е она што ги одликува пионерите на приватната безбедност во Република Македонија: тие сфаќаат дека во новото време и во рамките на новиот либерален поредок услугите од безбедносен карактер се потребни и барани, но и дека се предмет на натпревар на пазарот на кој субјектите можат да се трудат да добијат што повеќе работа, но само доколку се високопрофесионални. Безбедносните услуги поради својата специфика бараат поголеми гаранции за професионалност и кохерентна и недвосмислена правна основа.

Во поранешната СФР Југославија, па оттука и во СР Македонија, постоеше дејноста обезбедување лица и имот, но како интегрален дел на Службата за јавна безбедност во Министерството за внатрешни работи. Имотот кој беше предмет на заштита беше во општествена сопственост, а правата на припадниците на милицијата во овој домен произлегуваа од Законот за општествена самозаштита. Распадот

на СФРЈ не значеше и автоматско укинување на севкупната правна регулатива, па така иако беше донесен првиот Устав на независна Македонија (ноември 1991 година), за низа области продолжија да важат одредбите од старите закони - сè до донесувањето на новите, сообразени со новите околности и новиот уставен поредок. Всушност, сè до донесувањето на посебен Закон за обезбедување на лица и имот (во 1999 година), обезбедувањето на имот беше донекаде регулирано со Законот за општествена самозаштита и со Правилникот за начинот на вршење на работите на службата за обезбедување на организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници.

Свесни за контекстот, а со цел да се избегне сивата зона на дејствување, вложени беа големи напори најнапред во насока на проучување на компаративните искуства на другите земји, а потоа и во силно лобирање кај надлежните за пополнување на законската празнина во оваа значајна област. Како резултат на нивниот ангажман, но и конструктивната соработка на овие врвни професионалци со богато искуство со надлежните од Министерството за внатрешни работи и другите државни институции, во декември 1999 година беа донесени два есенцијални закони со кои се поставија сосема нови нормативни основи на приватната безбедност - Законот за обезбедување лица и имот и Законот за детективска дејност (објавени во Службен весник на Република Македонија, бр. 80, 17 декември 1999 година). Приватното обезбедување станува „дејност од јавен интерес“, а Законот за општествена самозаштита престана да важи. По природата на нештата, овој закон е во согласност со Законот за трговски друштва. Со Законот за обезбедување на лица и имот како впрочем и со сите други подоцнежни

измени се настојуваше крајните реципиенти да ги согледаат најрелевантните решенија и да се оспособат за извршување на дејноста приватно обезбедување, но и за согледување на разните димензии на сета сложеност и противречна антропосоцијална стварност. При конципирањето на првиот Закон за обезбедување на лица и имот беа користени искуствата на повеќе држави со подолга традиција на организирање на дејноста приватно обезбедување. Според сведочењата на лицата кои ја етаблираа оваа дејност може да се заклучи дека тие луѓе, главно професионалци, многу рано стануваат свесни за потребата од законско регулирање на оваа дејност во државата.

III. Првите чекори на Комората

Комората на Република Македонија за приватно обезбедување е основана пред петнаесет години на 21 јуни 2000 година. Таа е производ на правното вграмување на дејноста на приватно обезбедување во Републиката и на неговата институционализација токму низ Комората. Затоа таа е одраз на синергијата што ја создаваат правните субјекти кои вршат вакви услуги, но и на нивната зрелост.

Како што самата дејност и императивите на општествената стварност се секогаш чекор пред свеста за потребата од правна регулатива, така и во однос на организирањето и здружувањето на субјектите во одредена организациона рамка. (!!!!!)

[illegible]

Иницијативата за овој вид здружување доаѓа десетина дена порано, и тоа на состанок на Стрелечкиот сојуз на градот Скопје по повод одржувањето на годишниот стрелечки натпревар на Службите за обезбедување. На состанокот на кој се присутни и претставници на Министерството за внатрешни работи, меѓу другото, станува збор и за заедничките проблеми со кои во тоа време се соочуваа овие служби, предвесниците на денешните агенции за приватно обезбедување. Токму ова е еден од клучните моменти во кои се констатира отсуството на законска регулатива за оваа дејност од нов вид во новите општествени услови. Оттука, зародишот на денешната Комора и на правно регулираната дејност на приватно обезбедување коинцидираат.

Основаачкото собрание на Здружението е одржано на 27 март 1996 година, а во него влегуваат 25 претставници на најголемите стопански фирми од тоа време. За претседател на Здружението е избран Југослав Костовски, кој е истовремено и претседател на Управниот одбор. За претседател на Собранието на Здружението е избран Петар Каталиниќ. Клучната цел на ова здружение е двојна: стручно здружување поради унапредување на дејноста обезбедување и работа на иницијативата за донесување посебен закон за регулирање на дејноста. Здружението ги обединува сите претпријатија коишто имаат служби за обезбедување и поединци вработени во тогашните агенции, а до формирањето на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување (2000 година) беа обединети дури 95 членки.

Иако со Статутот замислено со поширока стручна мисија, сепак Здружението ја одигрува својата историска задача во процесот на лобирање и донесување на првиот посебен Закон за обезбедување на лица и имот од 1999 година.

На здружението на работниците за обезбедување - Скопје

Здружение неминовна потреба

Обезбедувањето подрабира дејност под што се подрабира превентивна заштита на имот и лица од равни влијанија, објави на загрозување, во оној дел каде што државните органи не се задолжени превентивно - со физичка или техничка заштита - да го обезбедуваат имотот.

Основната цел на добротворелното Обединение е предотвратяване на широк размах на бедствени последици от големи мащабни стихийни бедствия, които могат да причинят големи щети на икономиката и здравето. Сетовно представяме големи доблики, со оглед на това што определени щети би предизвикали катастрофални последици во икономиката, работната и развиток на предприемачеството.

Во повечето екстремни неизвесности с заглавката да учествуваме со низкият процент на продукция на икономиката и безбедността Обединението трябва да бъде отговорно димензионирано во сравнение со степено на загубеност.

Во моментот службите за обезбедување во повеќето претпријатија што не се трансформирани или трансформацијата е во тек, ги оптоваруваат со голем процент трошоците на работното

поглед, најмногу имаат постигнато
Словенија и Хрватска каде што
постои солидна законска регулатива,
а постигнувањето на сето тоа во-
дечка улога имаат нивните здру-
женија.

Следувајќи ја состојбата во нашата држава, евидентно е дека постојат и сериозно се појавуваат аргументи за обезбедување и заштити за кои се регистрирани за други држави. Особено сме дека во истите се вработети претежно лица со сомнително однесување и мислата. Исто така на стручно поле, освен познатите боречки вештини, добрите клучни нории и стандарди што се битни при организирање обезбедување, не чин се поната и не им постојуват послени

Своа ова неминовно ниво-
жуфа, оформување на асоцијација,
што, во рамките на Стопанската
комора ќе иваира, ќе предложува
и ќе унапредува законски норми,
стандарди и технички норми од
областа на обезбедувањето.

Потребата од тоа се појавува од
причина што во иднина треба да се
осутручи постојатиот капацитет
предпријателите, сите оние кои не
имаат стручна подготвка, како и

Врз основа на речиси двегодишна внатрешна дебата на членките и дијалозите со другите значајни општествени, економски и државни фактори, во јуни 1998 година се остварува официјална средба меѓу тричлената делегација на Здружението и тогашниот потсекретар во МВР, Љубомир Михајловски. Од средбата произлегува заедничкиот заклучок за неопходноста од што поскоро покренување на иницијатива за донесување закон. Следува период на изработка на законскиот текст, во кој членовите на Здружението учествуваат низ разни форми на консултативен процес, па така и Здружението се наметнува како респектабилен партнер на Министерството кое се јавува како официјален предлагач на Законот. Во овие рамки и со иста цел се остваруваат посети на веќе формираните комори за обезбедување на Република Словенија и на Република Хрватска, кои се чекор понапред во законодавна и во институционална смисла.

посети на комори за обезбедување на
Република Словенија и на Република Хрватска

Оваа соработка овозможува поблизок увид во позитивните искуства, но и во негативните тенденции и слабости кои треба да се избегнат.

Значаен чекор напред е направен веќе со измената на номенклатурата на дејности, во која за првпат експлицитно се воведува професијата услуги од областа на обезбедувањето (под реден број 74,60). Пред самата трансформација во комора, Здружението ја исполнува и својата последна важна задача: помага во подготвувањето на подзаконските акти за спроведување на првиот Закон за обезбедување на лица и имот во Република Македонија, што беше законска обврска на Министерството за период од три месеци по донесувањето на Законот.

По комплетирањето на нормативната рамка на дејноста и издавањето на првите (единаесет на број) лиценци за вршење работи на обезбедување, лиценцираните работници се здружуваат и ја формираат Комората на Република Македонија за обезбедување на лица и имот. Таа е всушност отелотворување на задолжението утврдено со одредбата од член 26 на Законот: „Работниците за обезбедување се здружуваат во Комора заради заштита и унапредување на стручноста, професионалноста и деловноста, како и заштита на професијата“. Така, во историите на Стопанската комора на Град Скопје на 21 јуни 2000 година се одржува Основачкото собрание, и тоа од носителите на првите десет лиценци за вршење на дејноста. Собранието го отвора Југослав Костовски, претседателот на старото Здружение, што симболично упатува на желбата за надградување на веќе воспоставените темели. За прв претседател на Комората е избран Тихомир Николоски.

Тихомир Николски, Претседател 2000-2010

Комората добива значајна јавна улога, а истовремено создава кохезивно јадро за субјектите кои ја вршат дејноста. Во неа се создава синергија, но и внатрешна саморегулација и контрола во однос на исполнувањето на стандардите.

Комората за обезбедување на лица и имот е субјект со експлицитна правна потпора во одредбите на Законот за обезбедување на лица и имот од 1999 година. Нејзината клучна цел е доследно и итно спроведување на Законот во насока на легализација на дотогашните вршители на дејноста и на нивното функционирање во новите законски рамки. Во таа смисла, нејзината приоритетна мисија беше да им помогне на веќе постојните субјекти да се регистрираат за вистинската дејност за која беа формирани, сега врз основа на посебен закон.

Во почетниот период, уште пред формалното конституирање на Комората, директниот импакт на државата е сè уште силен: во отсуство

на поинакво решение и етаблиран и доверлив субјект, задачата на издавање лиценци за вршење на дејноста обезбедување е токму во рацете на Министерството за внатрешни работи. Првите дозволи/решенија се издадени во декември 2000 година од страна на тогашната министерка Доста Димоска, иако тоа формално-правно станува обврска на Комората. Истовремено, сите работници за обезбедување мораа да го потврдат своето знаење и способности со полагање стручен испит, по што се стекнуваат со лиценца за обезбедување и со службена легитимација. Првите лиценци, по автоматизам, им се издадени на неколку поранешни вработени на МВР.

Декември 2000 – Свечено доделување на првите Лиценци

Во тој првичен период од воспоставувањето на дејноста и од постоењето на Комората како субјект со јавни овластувања, очигледно клучна е улогата на МВР. Министерството е задолжено за формирање на испитните комисии. Со тоа, на извесен начин, токму МВР игра надзорна и конститутивна улога.

Меѓутоа, Комората за обезбедување никогаш не станува пасивен приврзок на државните институции. Напротив, својата консолидација и утврдување на општествената позиција Комората ја докажува преку успешното остварување на своите задачи и со континуирано градење мостови на соработка со другите општествени субјекти.

Комората за обезбедување на лица и имот се вклопува релативно лесно во постојниот институционален пејзаж. Имено, таа е создадена по теркот на комори од други струки, како на пример нотарската комора. Меѓутоа, спецификата на дејноста и на субјектите кои се здружуваат во неа го прават поголем предизвикот за државата, која за првпат делегира свои овластувања на правни субјекти кои првично не се регистрирани во тогашниот трговски регистар во суд. Доказите за исполнетост на законските услови, всушност, се доставуваат до Државниот завод за статистика кој ја има обврската да провери и да констатира дека условите се исполнети, по што се донесува решение.

Луѓето со кои започнува практичната работа на Комората, особено оние од стручната служба, сведочат за тешките услови и речиси херојски напори вложени за Комората да заживее. Без канцеларии, канцелариски материјали, компјутери или телефони – тоа е почетокот на работата на Комората! Опис на состојба која е тешко да се замисли од денешна гледна точка, но реално потсетување на долгиот и макотрпен пат минат до денешната респектабилна состојба на секој план. Очигледно, мотивите и ентузијазмот имаат оставено длабок печат врз развојот на Комората од 2000 година до денес.

IV. Комората за приватно обезбедување низ годините

Во однос на развојот низ годините треба да се потенцира дека во текот на своето петнаесетгодишно постоење, карактеристично е тоа што Комората помина низ неколку условно наречени фази во развојот. Сите тие фази значеа дека постои доминантен официјален став за дејноста приватно обезбедување кој императивно ја нагласуваше оправданоста за посто-

ење на Комората за приватно обезбедување. Почетниот развој е карактеристичен за периодот од 1995 година до формирањето на Комората за обезбедување на лица и имот во 2000 година. Тоа е период во кој доаѓа до продлабочување на идејата за заживување на дејноста приватно обезбедување во согласност со природата на општеството и оваа фаза се одвива паралелно со формирањето суверена и независна македонска држава, што значеше приспособување на новите реалности и беше во согласност со новите промени и сознанието дека и во нашата Република треба да заживее оваа дејност.

Управен одбор

Наредниот период се врзува за развојната компонента на Комората за обезбедување на лица и имот. Ова е една од потешките фази затоа што таа се врзува со осмислувањето и конципирањето на редица подзаконски акти кои се во насока на регулирање на повеќе сегменти во оваа сфера. За таа цел биле користени искуствата на повеќе држави од регионот, но и од Европската унија со долга традиција на организирање на дејноста приватно обезбедување. Понатаму во оваа развојна фаза вниманието било насочено кон комплетно социјално-општествено разбирање на заштитата и на приватната безбедносна парадигма, што ќе ја претстави приватната безбедност интегрално во сите нејзини димензии и особено прашањето за развојот на приватниот безбедносен сектор.

членови на органи на управување на Комората

Следната фаза од развојот на Комората за обезбедување на лица и имот се поврзува со донесување на Законот за приватно обезбедување во 2012 година. Неминовно заживувањето на новиот закон го детерминира и називот на Комората, односно таа се преименува во Комора за приватно обезбедување. Ваквата трансформација беше резултат на брзото темпо на промени. Приспособувањето на новите промени беше голема грижа не само за јавната безбедност, туку и за приватната безбедност. Во тој контекст, секојдневно од страна на Комората за приватно обезбедување се преземаат чекори преку соодветни обуки, семинари и работилници за приспособување на нејзините членки за реално согледување на новите предизвици и инкорпорирање на безбедносната компонента, како природен елемент на нивната корпоративна структура.

Ова ја дефинира Комората како потреба во принудното спроведување на правото. Исто така, треба да се нагласи дека во оваа фаза која се уште трае се настојува преку различни форми на едукација да се изучуваат најреlevantните содржини за да може нејзините членки да се стекнат со нов квалитет. Ова всушност значи и афирмација на идејата за порадикални зафати во сферата на приватното обезбедување.

Значи, по тешките почетоци, Комората бележи постојан подем и раст како во квантитативна смисла (бројката на членки), така и во квалитативна. Истовремено, таа продолжува да придонесува во контекст на законските реформи на дејноста. Афирмацијата се бара и во национални, но и во меѓународни рамки. Денес, петнаесет години подоцна, без лажна скромност може да се набројат активности и областите во кои Комората бележи зна-

чителни успеси. Паралелно со позитивните трендови, повремено се јавуваат поголеми и помали пречки и препреки, кои треба да се решаваат во движење. Практиката наметнува предизвици и прашања одново и одново, како на пример за начинот на формирање на цената на чинење на безбедносните услуги, организиран настап на пазарот, соработката со полицијата, контролата и надзорот над законитоста, казнените одредби итн.

Основната рамка за формирање комора ја предвиде Законот за обезбедување на лица и имот од 1999 година, кој востанови законска можност правните лица од приватното обезбедување да можат да се здружуваат во комора, која тогаш носеше назив Комора на Република Македонија за обезбедување на лица и имот. Членството во Комората во почетниот период беше на доброволна основа, односно не постоеше обврска за правните субјекти од оваа сфера задолжително да членуваат во истата. Денес ситуацијата е сосема поразлична. Комората претставува професионално здружение на правните лица од дејноста приватно обезбедување. Според чл. 59, ст. 1 од Законот за приватно обезбедување, сите правни лица кои дејноста приватно обезбедување ја вршат во вид на давање услуги се здружуваат во Комора на Република Македонија за приватно обезбедување, заради заштита и унапредување на стручноста, професионалноста и деловноста и заради заштита на професијата. Додека, според ст. 2 од истиот член, правните лица кои вршат приватно обезбедување за сопствени потреби може да се здружуваат во Комората. Од ова произлегува дека законодавецот, имајќи го предвид различниот правен карактер на правните лица кои даваат услуги за обезбедување од оние правни лица кои вршат приватно обезбедување за сопствени потреби, предвидел

обврска за задолжително членување само на правните лица кои даваат услуги за приватно обезбедување. Ова е разбирливо ако се знае дека овие правни лица (агенциите за приватно обезбедување) се специјализирани субјекти од областа на приватното обезбедување чија основна и единствена дејност е приватното обезбедување, додека правните лица кои вршат обезбедување за сопствени потреби вршат и друга дејност која е всушност основна (производна, услужна и сл.) покрај дејноста приватно обезбедување која во случајов за нив е споредна.

Седница на Собрание

Една од најважните задачи на Комората е стекнување на јавната доверба, паралелно со довербата и заедништвото на членките-агенциите за обезбедување. Со цел гарантирање висок степен на професионализам и стручноста, Комората става голем акцент на реализацијата на стручниот испит за вршење работи за

обезбедување, кој е задолжителен за интересите кои сакаат да добијат лиценца за обезбедување. Во таа насока, Комората доста рано почнува да работи на обезбедување соодветен и квалитетен материјал за подготвување на стручниот испит што мора да го полага секој оној што сака да биде работник за обезбедување. За развојот на Комората зборува и фактот што првите испити се одржале во бараката на MBP (сегашната менза), подоцна во спортска сала во основно училиште и во Центарот во Идризово. Денес испитите се спроведуваат во модерни простории на самата Комора.

Пазарот на кој со своите услуги се натпреваруваат агенциите за обезбедување е нешто што е не само вообичаено, туку и потребно. Само по пат на конкуренција дејноста може да се подобрува, а агенциите и вработените да работат на своето усовршување. Во таа насока, Комората на Република Македонија за приватно обезбедување дава огромен придонес. Таа како клучен актер во безбедносната индустрија, дејствува и како „куче чувар“, бидејќи тоа не е само од општ интерес, туку и во интерес на угледот на дејноста. Во оваа насока во својата дејност, Собранието на Комората уште

од самите негови почетоци има подготвено Кодекс на професионална етика на работниците за обезбедување. Членките на Комората доброволно го прифатија овој облик на саморегулација, со кој се обврзуваат дека ќе го почитуваат Законот, ќе се придржуваат до професионалните стандарди и ќе се воздржуваат од непотребна употреба на сила во вршењето на дејноста. Сите вработени работници за обезбедување кои се здружени во Комората имаат обврска да се придржуваат до Кодексот. Во стварноста сè уште постојат разлики во нивото на професионализмот, но истражувањата покажуваат дека тоа е повисоко кај поголемите агенции кои имаат развиено добри практики, согласно своите заложби, но и високи-те барања на своите ценети клиенти.

Членовите на Комората повеќепати укажуваат на незаконитостите и непрофесионализмот на одредени субјекти кои дејствуваат како нелојална

конкуренција (нудат услуги за пониски цени, но затоа ја срамат професијата и дејствуваат надвор од закон). За дискрепанцата помеѓу бројката на регистрирани и активни агенции, како и помеѓу вторите и оние што имаат дозвола постои свест и кај Комората и кај државните институции, кои вршат инспекциски надзор (полицијата и трудовата инспекција).

Токму сознанијата од ваков вид и свеста дека расположливите механизми на контрола се недоволни, кај членките на Комората ја зацврстуваат намерата за подигнување на квалитетот на дејноста. Во 2011 година, Комората оценува дека состојбата со агенциите за обезбедување е комплексна и дека треба да се подобри законската регулатива и контролата на квалитетот. Токму тоа е време на интензивна соработка со Министерството за внатрешни работи околу донесување сосема нов и модерен закон за приватно обезбедување. Законот за приватно обезбедување беше донесен во 2012 година. На скепсата дека законот ќе донесе одредби со кои се доделуваат прешироки овластувања на агенциите за обезбедување и дека тоа ќе ги загрози човековите права и слободи, претседателката на Комората Верица Милеска Стефаноска одговара дека грижата е непотребна, бидејќи ефектите од овој закон се всушност во зголемувањето на ефикасноста на контролата и зголемување на критериумите за вршење

на дејноста, со што ќе се намали нелојалната конкуренција и ќе се обезбеди поголем квалитет на услугите.

Угледот на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување и на нејзините членки низ годините се зацврстува. Приватното обезбедување не станува конкуренција, ниту закана за јавната власт и за граѓаните, туку комплементарен дел на безбедносниот систем. За ова зборува и конструктивната соработка меѓу Комората, како претставник на агенциите за приватно обезбедување и Министерството за внатрешни работи во пресрет на претседателските и парламентарните избори во 2014 година. Неколку месеци пред изборите е договорена соработка, односно заеднички тренинзи и заемно информирање за ангажманот и активностите кои двете страни ќе ги имаат на терен во врска со предизборните активности. Ова е прва соработка од ваков вид меѓу полицијата

и приватното обезбедување, а нејзината цел е избегнување колизии преку конкретизирање на одговорноста и надлежностите на двете безбедносни структури за време на изборите. Во практиката тоа значеше дека секоја агенција ангажирана како обезбедување на политичарите и на активностите на политичките партии мораше да ја извести за тоа полицијата. Оваа хронолошка патека зборува за еден период во кој се кондензираат многу настани, а гледано низ оваа призма Комората има и своја интересна и важна предисторија што го трасира патот на приватното обезбедување како дејност компатибилна со онаа во развиените демократии. Оттука, без сомнение, станува збор за јубилеј вреден да се одбележи првенствено како момент погоден за размисла за сето она што е сторено, за она што треба да се стори и кон што треба да се вложат заложбите за иднината.

V. Комората денес и утре

Зад Комората на Република Македонија за приватно обезбедување стојат петнаесет години на напорна работа, но и на несомнени успеси. Успехот на дејноста приватно обезбедување е успех на нејзините актери, членките на Комората, но и обратното е точно – Комората е важен фактор на успешното етаблирање на дејноста и на нејзиниот висок професионализам.

Како сервис на македонското стопанство и партнер на јавната власт, приватното обезбедување преку Комората станува застапник на што побрзо и поефикасно усвојување на сите европски стандарди, вредности и достигнувања во професионализацијата на дејноста и унапредување на квалитетот на услугите на приватно обезбедување. Македонскиот пазар е мал со оглед на голе-

мината на земјата и бројот на потенцијални и реални клиенти. Но безбедносната индустрија, како и насекаде во светот, има добра перспектива. Процесот на приватизација нема да запре скоро, а класичните државни институции се под силен економски и јавен притисок. Во услови на барања за редукција на државните издатоци, дел од општествените субјекти ќе имаат и натаму потреба од дополнителни услуги, какви што нудат приватните агенции.

Зголемувањето на бројот на субјекти кои имаат потреба од разните видови обезбедување доведува до сложен систем на односи со јавните служби. Тука треба да се гледа на Комората како на значаен фактор на олеснување на тие релации и на пронаоѓање на заедничкиот интерес, без нарушување на демократските принципи и јавното добро. Со тоа, Комората останува централно тело кое може да обезбеди форум за дебата и за осмислување добри политики на добро управување.

Без разлика дали безбедносната индустрија во иднина ќе доживува експанзија или консолидација и рационализација, Комората останува неопходен столб и гарант за вршење на дејноста во согласност со највисоките меѓународни стандарди.

Стручна служба 2013

4. РЕГУЛАТИВА ЗА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ – ЛОГИЧЕН ОДГОВОР НА ГЛОБАЛНИОТ РАЗВОЈ НА ПРИВАТНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

По 1990 година, со воспоставување на повеќе-партискиот систем, како и промената на сопственоста, многу компании и поединци започнаа да ангажираат агенции за обезбедување кои првенствено беа за обезбедување на имотот како и за лична заштита (безбедност). Во тој период стана престиж секој кој дошол до одреден капитал да ангажира “bodyguard”, да се појавува на јавно место со вооружени луѓе, често пати со бричени глави. Некои од овие дивни агенции се вклучија и во присилна наплата на долг, рекет, нарушување на јавниот ред, па се до физички напади и сл. Во една таква состојба, одлучив да побарам споредбени искуства од повеќе европски држави (Турција, Шпанија, Франција, Италија, Германија и сл.) при што предложив да се подготват два закона (Закон за приватна детективска работа и Закон за обезбедување на лица и имот). Тогашниот министер за внатрешни работи се сложи со оваа иницијатива и започнавме со подготовката на законски проекти, во чие изготвување учествуваше и Тихомир Николовски, како и Правниот сектор во МВР. Носењето на овие закони беше блокирано, но подоцна во 1998 година во својство на министер за внатрешни работи повторно го актуелизирав прашањето за поставеноста на агенциите за обезбедување.

Во 1999 година беше донесен Законот за обезбедување на лица и имот, како и Законот за детективска дејност. Основниот мотив беше да се прецизира надлежноста на агенциите за обезбедување, во насока на тоа кој може да формира агенција, кој може да биде “bodyguard”, нивната теоретска и практична оспособеност,

носењето оружје, условите под кои може да се користи физичка сила и др. Имаше силен отпор од нивно здружување во Комора, каде што ќе се врши практичната обука, полагањето на теоретскиот и практичниот дел за лиценца за работа во агенциите за обезбедување, потоа кој ќе ја врши контролата над нивната работа и други дилеми. Некои партии реагираа посочувајќи дека тие ќе бидат „легални“ параполициски сили во функција на кршење на изборните правила, насилство, рекет и слично. Сепак победија аргументите дека со регулирањето на работата на овие агенции, и покрај постоечките слабости, тие ќе преминат во високопрофесионални организации кои ќе бидат во функција на поголема безбедност на имотот, како и на лицата кои имаат потреба од заштита.

Денес агенциите за обезбедување стануваат потреба во целокупниот систем за безбедност и во голема мера се покажаа како силен инструмент за јакнење на општата безбедност.“ **(Павле Трајанов, министер за внатрешни работи 1998-1999 година.)**

„Обезбедувањето на лица и имот, како специфична дејност, од донесувањето на првиот закон кој ја регулира оваа материја во 1999 година, низ годините доживеа динамичен прогрес, условен од целокупниот општествен и економски развој. Примарно неговата цел беше да ги уреди условите и начинот на обезбедување на лица и имот, меѓутоа со тек на време практиката наметна потреба од дополнително регулирање на одредени прашања, како во однос на условите и начинот на кој се врши обезбедувањето, така и во однос на вршењето надзор од страна

на Министерството за внатрешни работи. Како резултат на тоа, неопходен беше соодветен одговор на новите трендови и предизвици во оваа област, преку донесување на ново законско решение кое ќе одговори на современите предизвици и ќе воспостави нови, повисоки стандарди во поглед на начинот и средствата со кои се врши приватно обезбедување.

Оттука, донесувањето на Законот за приватно обезбедување беше логичен одговор на глобалниот развој на приватното обезбедување што нуди решенија со кои беа поставени модерните темели на приватното обезбедување како дејност од општ јавен интерес. Поаѓајќи од комплексноста на материјата и имајќи предвид дека се засегнати многу субјекти, при неговата изработка се користеа искуства од други земји, но се одвиваа и консултации со сите засегнати страни земајќи ги предвид практичните искуства од работењето на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување и на агенциите за обезбедување.

Со Законот се направи суштинскао разграничување помеѓу обезбедувањето на лица и имот што е во надлежност на одредени органи на државната управа, од обезбедувањето на лица и имот што го вршат правните лица за обезбедување во вид на услуги, односно за сопствени потреби. Со оглед на тоа што преку вршење на дејноста на своевиден начин, одреден дел од овластувањата на правните лица за обезбедување на лица и имот се впрочем овластувања кои по својата природа ги врши Полицијата, се наметна потреба да се пропишат високи стандарди за вршење на оваа дејност. Условите за стекнување со дозвола за работа и лиценца за обезбедување беа дополнително прецизно дефинирани, исто како и начинот на вршење на обезбедувањето и начинот на вршење надзор над работата на правните лица што вршат обезбедување на лица и имот.

Со тоа, Законот воспостави еден јасен систем во однос на видовите, начинот на вршење на приватното обезбедување, условите кои треба да бидат исполнети, овластувањата на работниците за обезбедување и вршењето на надзорот од страна на Министерството за внатрешни работи. Тоа уште во првите години од примената на законот придонесе и за подобрување на состојбите и навести можност за соодветна специјализација на правните лица кои вршат обезбедување на лица и имот, особено за оние кои тоа го прават во вид на давање на услуги.

Дополнително, се воспоставија високи стандарди за вршење на оваа дејност, како модалитет за квалитетна селекција на кадарот, што од друга страна гарантира стручност, совесност и во крајна линија безбедност во вршењето на оваа дејност.

Со Законот за приватно обезбедување се направи степенување на овластувањата на работниците во приватното обезбедување и на располагање им се стави можност да го приспособат постапувањето според конкретна ситуација и да одберат помеѓу овластувања кои не значат поголемо засегање во слободата и правата на граѓаните. Се воспостави поголема контрола и поголеми ограничувања таму каде што е потребно, но се воведоа и алатки за работи кои ќе овозможат квалитетно вршење на оваа дејност преку воспоставување повисоки професионални стандарди.

Посебно значајно е дополнителното нормирање на надзорот кој е во надлежност на Министерството за внатрешни работи. Со многу попрецизно пропишување на стандардите, се доби силна алатка за поквалитетна контрола која води кон повисок квалитет во извршувањето на дејноста и во крајна линија има ефект во елиминирање на нелојалната конкуренција во вршењето работи на обезбедување на лица и имот.

Севкупно гледано со донесувањето на Законот за приватно обезбедување, приватното обезбедување се комплетираше како еден концептуално јасен систем со прецизни правила на постапување и одговорности за субјектите од оваа сфера. Гледано од оваа временска дистанца и покрај релативно краткиот период на негова имплементација може да констатираме дека примарните цели, да се зголеми контролата и да се подигне квалитетот на услугите во оваа област се исполнети.”

(м-р Гордана Јанкулоска, министер за внатрешни работи 2006-2015 година.)

Легислативата што го уредува работењето во сферата на приватното обезбедување во својот дијапазон опфаќа сет од правни акти, неопходни за функционирање на субјектите инволвирани во овој сектор. Секако, фундаментален е Законот за обезбедување на лица и имот („Сл.весник на РМ“ број 80/99, 66/07 и 51/11), односно последователно и Законот за приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр. 166/12 и 164/13) со соодветните подзаконски акти. Неизоставни се и Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, Законот за спречување на насилство и недостојно однесување на спортските натпревари („Сл.весник на РМ“ бр. 27/2014), актите за прецизирање на работењето во делот на обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки и др.

Законот за обезбедување на лица и имот, кој стапи на сила на 25.12.1999 година, претставува прв формално-правен механизам кој пропишува критериуми и услови за уредување нов сектор – обезбедување на лица и имот. По донесување на Законот за обезбедување на лица и имот, во 2000 година се донесени четири подзаконски акти: Правилник за програмата и начинот на полагање на стручен испит, за вршење работи на обезбедување на

лица и имот („Сл.весник на Република Македонија“ бр. 41/2000), Правилник за образецот на лиценцата за работа на обезбедување на лица и имот („Сл.весник на Република Македонија“ бр.41/2000), Правилник за образецот на легитимацијата за обезбедување на лица и имот и начинот на нејзиното издавање („Сл.весник на Република Македонија“ бр.41/2000), Правилник за видовите и типовите на огнено оружје за потребите на правните лица кои вршат обезбедување на лица и имот, како и бројот на часови за оспособување во гаѓање на работниците кои вршат обезбедување на лица и имот („Сл.весник на Република Македонија“ бр. 41/2000).

Неколкугодишната имплементација на основната регулаторна рамка резултираше со поставување солидни темели на новиот сектор, профилирање професионални, стручни вршители на дејноста обезбедување на лица и имот и постигнување и зајакнување на довербата од државниот систем и јавноста. Сепак, со тенденција за унапредување, следејќи ги трендовите на развој во компатибилни опкружувања, во текот на 2007 година Комората на Република Македонија за обезбедување на лица и имот ги лоцира критичните сегменти каде што е потребна интервенција и до МВР поднесе иницијатива за пристапување кон измена и дополнување на Законот за обезбедување на лица и имот, со доставување работна верзија со вклучени забелешки, произлезени од праксата во секторот.

Министерството за внатрешни работи, позитивно валоризирајќи ги го напредокот и препознавајќи во Комората квалитетен партнер, во 2008 година формира работна група со задача изготвување предлог-текст на Законот за обезбедување на лица и имот, која вклучува шест претставници од МВР и двајца претставници од

Комората. Со овој акт Министерството за внатрешни работи ја потврдува својата определба за активно вклучување на вршителите на дејноста во сите аспекти од интерес и својата подготвеност за поттик на осовременување и прогрес во сферата на обезбедувањето на лица и имот.

Комората на РМ за приватно обезбедување во правец на утврдување на квалитетно решение, произлезено од потребите од пракса на 03.10.2008 организира Работилница за измени и дополнувања на Законот, т.е. од потребата за нов закон на тема: „Потребата од измена/нов Закон за обезбедување на лица и имот, актуелни недостатоци и проблеми, тенденција за подобрување, осовременување“ на којашто сите правни лица кои се занимаваат со оваа дејност и други засегнати субјекти се повикани да достават свои согледувања, идеи и предлози. Дополнително, Стручниот совет на Комората обезбедува експертско мислење и концепира насоки за измени и дополнувања на Законот, доставени до работната група при МВР и генерално прифатени и пресликани во измените и дополнувањата на Законот за обезбедување на лица и имот и подзаконските акти, донесени во 2008 година. Суштествена интервенција во правните акти претставува воведувањето задолжително оспособување за работниците за приватно обезбедување за добивање лиценца за работа во траење од 40 часа, што се однесува на физичко обезбедување.

16. 12.2010, Скопје - трибина за Предлог Закон за обезбедување на лица и имот

Изменетата регулатива што го уредува работењето во секторот приватно обезбедување претставува одговор на потребите на дејноста во дадениот период, но сепак не ги задоволува амбициите на субјектите во оваа сфера за сеопфатно решение, со темелни, суштински измени. Така што, Комората продолжи со своите активности на ова поле, ги моделираше предлог-решенијата кои ги надминаа фазите на измени и дополнувања на легислативата и резултираа со текст на нов-предлог Закон за приватно обезбедување. И повторно, заради проверка и потврда на креираните решенија Комората на 16.12.2010 година го претставува своето работење во јавноста, односно организира трибина на тема: „Предлог-закон за обезбедување на лица и имот“, на којашто за учество се поканети претставници од Министерството за внатрешни работи и претставници од правните лица кои се занимаваат со обезбедување на лица и имот. По соочување на сите мислења и ставови, финалната содржина на Предлог-законот за приватно обезбедување е претставена и пред експертската и општата јавност на Јавната расправа одржана на 26.11.2011 во Скопје, по што актот ги продолжува формално правните процедури во институциите на системот, пред неговото усвојување од Собранието на РМ.

26.11.2011, Скопје - Јавна расправа

„Капитал“ 18.01.2012

Работењето на правната регулатива не завршува со донесувањето на новиот Закон за приватно обезбедување, напротив. Понатамошното уредување на дејноста продолжува со подзаконските прописи, во чие дефинирање Комората на РМ за приватно обезбедување, односно вршителите на дејноста земаа значајна улога, по што беа донесени седум правилници и едно упатство: Правилник за формата и содржината на образецот на барањето за издавање дозвола за приватно обезбедување и формата и содржината на образецот на дозволата за приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.49/2013), Правилник за формата и содржината на образецот на барањето до министерот за внатрешни работи за донесување решение по поднесено барање за издавање на дозвола за приватно обезбедување („Сл.весник на

РМ“ бр.49/2013), Правилник за формата и содржината на образците на легитимациите за приватно обезбедување, начинот на нивно издавање и употреба („Сл.весник на РМ“ бр. 56/2013), Правилник за содржината на програмите и начинот на оспособувањето на физичките лица за физичко и техничко обезбедување; полагањето на стручните испити; формата и содржината на образецот на барањето за издавање на лиценца за приватно обезбедување и формата и содржината на образците на лиценците за приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.79/2013), Упатство за начинот на примена на средствата за присилба („Сл.весник на РМ“ бр.86/2013), Правилник за начинот на вршење на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки („Сл.весник на РМ“ бр.89/2013), Правилник за видовите и типовите на огнено оружје и другите средства за присилба за потребите на правните лица кои вршат приватно обезбедување; бројот на часови за оспособување за гаѓање со огнено оружје и формата и содржината на налогот за носење на оружје („Сл.весник на РМ“ бр.89/2013), Правилник за формата и содржината на образците на потврдите за успешно завршена дресура на дресирано куче; успешно завршена обука за употреба на дресирано куче; извршена проверка на нивото на работна способност на дресирано куче набавено од странство и за проверка на работната способност на дресирано куче кое врши работи на приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.96/2013). Вреден за издвојување е фактот што МВР го прифати Извештајот за употреба на средства за присилба, кој беше подготвен од страна на Комората како унифицирана алатка за поедноставување на законската процедура за пријава, при употреба на јавните овластувања на вршителите на приватно обезбедување.

02-03.02.2011 Маврово - работилница за Закон за приватно обезбедување и подзаконски прописи

15-16.09.2011 Охрид - работилница за Закон за приватно обезбедување и подзаконски прописи

Дополнително, со донесување Одлука за определување на правни лица кои се должни да имаат приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр. 106/13) државата го заокружува нормативниот каледоскоп за приватното обезбедување.

Кон крајот на 2013 беа извршени измени и дополнувања на Законот за приватно обезбедување, во правец на овозможување полагање на теоретскиот дел од стручните испити за физичко и техничко обезбедување по електронски пат преку решавање тест на компјутер. Последователно беа изготвени и три подзаконски акти: Правилник за изменување и дополнување на правилникот за содржината на програмите и начинот на оспособувањето на физичките лица за физичко и техничко обезбедување; полагањето на стручните испити; формата и содржината на образецот на барањето за издавање на лиценца за приватно обезбедување и формата и содржината на образците на лиценците за приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.137/14), Правилник за критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручните испити за физичко и за техничко обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.137/14), Правилник за начинот на бодување на одговорите на прашањата од стручните испити за физичко и за техничко обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.145/14).

Имајќи ги предвид новите решенија, Комората пристапи кон нивна практична имплементација, а директен производ на овој процес е новиот сопствен, независен Испитен центар, опремен со сите неопходни информатички и материјално-технички средства за полагање на стручните испити, согласно пропишаните стандарди и со специјализирана софтверска апликација исклучиво за намената на електронското полагање.

Центар за обука

Секторот приватно обезбедување своето работење не го препознава исклучиво во Законот за приватно обезбедување, напротив. Од мноштвото *lex specialis* кои доминантно третираат друга проблематика, вршителите на приватното обезбедување препознаваат суштествена инволвираност и во Законот за спречување на насилство на спортски натпревари. Токму заради тоа, во 2011 год. Комората учествува на Јавна дискусија за Законот за спречување на насилство на спортски натпревари што ја организира МВР, за подоцна во текот на 2014 година активно да биде вклучена во работната група при МВР за изготвувањето на содржината на измените и дополнувања на Закон за спречување на насилство и недостојно однесување на спортските натпревари („Сл. весник на РМ“ бр.27/2014).

Во оваа област мора да признаеме дека имаме уште таргетирани контрадикторности и несоодветни регулации на кои им останува-

ме посветени за во иднина да бидат коригирани и ги поставуваме високо на приоритетната листа на планот и програмата за работа на Комората за наредната година.

Најзначаен напредок, достоин за одбележување, е постигнат во делот на уредување на обезбедувањето транспорт на пари и други вредносни пратки. Уште додека беше на сила Законот за обезбедување на лица и имот, кога немаше правна основа за прецизно уредување на предметната материја во Законот, подзаконски или друг обврзувачки правен акт, субјектите кои ги засегаше оваа специјалност, од очигледна причина на недостаток на унифицирана постапка за работа, креираа Упатство за утврдување на начин на вршење обезбедување на пренос на пари и други вредносни пратки. Актот беше донесен на седница на Управниот одбор на Комората одржана на 23.11.2007 година, како интерен правен акт на Комората, произлезен од фелата, кој не е законски обврзувачки, но содржи препораки за постапување, кои во тоа време беа применувани од страна на агенциите за обезбедување и од страна на други правни лица, пред се финансиски институции, банки, осигурителни компании итн. Упатството за утврдување на начинот на вршење обезбедување на пренос на пари и други вредносни пратки ја исполнуваше својата употребна вредност, но Комората истрајно ја продолжуваше својата борба за законско уредување на оваа многу значајна проблематика. Во 2010 година Комората организираше работен состанок помеѓу претставници од банки, осигурителни компании, агенции за обезбедување и Министерството за внатрешни работи на тема „Безбедноста на банките и другите финансиски институции и обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки“, во правец на зазе-

мање првични позиции во однос на законската содржина, кои претставуваа основа за работа на работната група за изготвување на Законот. Законот за приватно обезбедување и Правилникот за начинот на вршење на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки темелно ја обработуваат сферата на обезбедување транспорт на пари, но сепак, дополнително во 2014 год. Комората иницира утврдување на постапката на застанување, контрола и преглед на посебно опремено возило за транспорт на пари и други вредносни пратки, која не е предмет на уредување на Законот за приватно обезбедување. МВР ја прифати иницијативата и постапката ја пропиша во Правилникот за начинот на вршење на полициските работи („Сл.весник на РМ“ бр. 117/2014). И како уште една потврда за комплексноста на обезбедувањето на транспорт на пари и други вредносни пратки, но и за сеопфатноста и професионалноста во работењето на Комората, претставува уште еден правен акт во кој е извршена интервенција заради подобрување на работењето на обезбедувањето на транспорт на пари. Во текот на 2014 година Комората учествува со свои предлози и иницијативи во работните групи при МВР за утврдување содржина на Предлог-закон за безбедност на сообраќајот на патиштата, при што покрај постојните критериуми за транспорт на пари, дефинирани во Законот за приватно обезбедување, со овој закон се воведува дополнителен критериум т.е. посебно обележување на возила за транспорт на пари, со посебно жолто ротационо светло.

Соработката на Комората со МВР се канализира пред се преку полето на регулативата, но паралелно, во фокусот на ангажманите редовно се вклучени активности за тековното работење во сферата на приватното

Испитен центар

обезбедување. Имено, долгогодишна пракса, започнувајќи од 2007 година, е на заедничка маса да се соочуваат ставовите на вршителите на дејноста со претставниците од Комисијата за контрола и надзор, или со претставници од некој од посебните сектори т.е. одделенија при МВР. Но откако во 2011 година во Министерството почнува да работи претходно систематизираното Одделение за агенции за обезбедување и детективска дејност и издавање одобренија и дозволи за оружје на физички и правни лица, истото заедно со Комисијата за контрола и надзор, своите капацитети ги става на располагање за тековните дилеми и проблеми кои се јавуваат во праксата. Така, дотогаш билатералните средби се надградуваат во трилатерални средби на: вршителите на дејноста со претставници од Комисијата за контрола и надзор и претставници од осумте сектори

за внатрешни работи, вложувајќи искрени напори за приближување на инволвираните субјекти и унапредување на работењето во секторот приватно обезбедување.

Покрај вложување на заеднички интелектуални капацитети, соработката на Комората со Министерството за внатрешни работи е развиена и во функција на вложување на материјални ресурси. Имено, за потребите на организирање на оспособување и стручен испит за добивање лиценца за работа Комората потпиша со МВР договор користење на Центарот за обука на МВР, кој се применуваше се до крајот на 2014 година, кога Комората го формираше својот Центар за обука и Компјутерски испитен центар, каде ги пренасочи сите активности во однос на организирањето на испитите.

Потврда за плодна соработка се неколкуте средби на ниво јавен-приватен сектор од областа на приватното обезбедување. Во тој контекст, би ја издвоиле *ad hoc* соработката во 2008 година по повод вонредни активности на Министерството, но и на вршителите на дејноста приватно обезбедување заради Новогодишните и Божиќни празници. Подоцна, во 2014 година министерката за внатрешни работи м-р Гордана Јанкулоска оствари работна посета на Комората на РМ за приватно обезбедување, при што се разговараше за евентуалните ангажмани на агенциите за обезбедување од страна на политичките субјекти кои ќе учествуваат на претстојните избори и јасно се искажа потребата за максималното почитување на законската регулатива која се однесува на приватното обезбедување, но и почитување на изборните закони.

Имајќи ги предвид сите аспекти на досегашното работење на полето на легислативата за секторот приватно обезбедување, како иницијални на кои се надоградуваше и се унапредуваше соработката на Комората и вршителите на дејноста со Министерството за внатрешни работи, остануваат заедничките аспирации и посветеност за одржување на современ, професионален, стандардизиран сектор за приватно обезбедување.

15.03.2014, Скопје - работна посета на Министерот за внатрешни работи м-р Гордана Јанкулоска и Директорот на БЈБ Митко Кавков на Комората на РМ за приватно обезбедување

5. ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Денови на приватно обезбедување претставува интерактивна маркетинг кампања на Комората на РМ за приватно обезбедување која има за цел да постави промотивна стратегија заради претставување на дејноста приватно обезбедување. Кампањата таргетира повеќе целни групи: вршителите на дејност, експертската и научната јавност, државната управа, медиумите и севкупното граѓанско општество. За секоја целна група креирани се соодветни динамични активности, со цел препознавање и прифаќање на позитивното значење на дејноста приватното обезбедување како посебен безбедносен сектор и нејзината значајна улога во севкупниот безбедносен систем во Република Македонија.

За вршителите на дејноста приватно обезбедување, активностите во кампањата ја третираат стручната и професионална способност преку организација на специјализирани, едукативни предавања, претставени како семинари и меѓународни конференции и ја поттикуваат амбициозноста и личните вложувања, препознаени и оценети со изборот за најдобар работник за приватно обезбедување.

Неизоставен дел на кампањата е активирање на спортскиот дух кај работниците преку дружење и развивање на меѓусебната комуникација и соработка на работниците, преку тим билдинг и спортски активности.

За експертската и научната јавност (Факултет за безбедност, Институт за безбедност, одбрана

и мир, при Филозовски факултет, Прв приватен универзитет ФОН, Правен факултет „Јустинијан Први“, Факултет за менаџмент и туризам и др.) и претставниците од органите на државната управа (Министерство за внатрешни работи, Министерство за одбрана, Министерство за труд и социјална политика, Јавно обвинителство, Дирекција за заштита на лични податоци и др.) кампањата „Денови на приватно обезбедување“ овозможува простор за дискусии на конкретни теми, размени на мислења и ставови, согледување проблеми и изнаоѓање начини за нивно надминување, но и можност за непосредни средби, заради запознавање и транспарентно претставување на работењето во дејноста приватно обезбедување, во правец на остварување повисоки заеднички или општествени цели.

Секторот приватно обезбедување традиционално има пракса на морална, етичка и филантропска одговорност за влијанието на своите одлуки и активности врз општеството и животната средина, па оттука кампањата Денови на приватно обезбедување ја користи како повод за своја општествена одговорност кон заедницата. Преку транспарентно и етичко однесување што придонесува кон одржливиот развој, во кампањата се вклучени серија од активности со различен карактер: крводарителски акции, донации за оспособување и испит за добивање на лиценци за работа за кандидати од маргинализирани групи на граѓани, донации во вид на патролно обезбедување градинки, предавања за приватно обезбедување за ученици од основни учи-

лишта, хуманитарна помош за семејства погодени со поплавите од Пелагонскиот регион и сл.

И последно, но не најмалку значајно, кампањата Денови на приватно обезбедување вклучува рекламни активности во различни медиуми (интернет, весници, ТВ, радио, печатени медиуми), со цел испраќање на порака за поддршка и реализација на основната цел – промоција на дејноста приватно обезбедување во Р.Македонија.

Анализирајќи ги деталите за секоја од организираниите годишни кампањи на Комората од 2008 до 2014 година, може да се воочи евидентен развојот во концептот, програмата и активностите, аналогно пресликани од динамичниот развој во секторот приватно обезбедување и општествената јавност. Од година во година таа прераснува во препознатлив форум што ги обединува сите инволвирани чинители во оваа област.

Веруваме дека целта на кампањата е повеќе од постигната, но Комората на Република Македонија за приватно обезбедување, поддржана од вршителите на дејноста ќе остане доследна на поставената мисија и ќе продолжи со уште позасилено темпо да вложува во унапредување на дејноста и зацврстување на позиционираноста како дејност од јавен интерес и гарант за приватната безбедност во државата.

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2008 „ЗАЕДНО СМЕ ЕДНО“

Во 2008 година состојбите во дејноста обезбедување лица и имот претставуваа стабилен и

цврст темел за да се овозможи групирање на дотогашните поединечни активности во конкретна комплексна маркетиншка кампања наречена Денови на приватно обезбедување. Со оглед на значењето на впечатокот што се остава при првото јавно, претставување, приоритетна цел на кампањата беше претставување на обезбедувањето лица и имот како транспарентна дејност, ослободена од стегите на стереотипните атрибути и достапна и отворена професија, подготвена за соработка и општ придонес.

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Во таа смисла, мотото на кампањата во 2008 година „Заедно сме едно“ имаше повеќекратно значење. Од една страна, сите вршители на дејноста приватно обезбедување „заедно сме едно“ како гарант за приватната безбедност на граѓаните, од друга страна со државниот безбедносен сектор „заедно сме

едно“ во овозможување на мирно и спокојно секојдневие на граѓаните на Република Македонија. И финално, ние од Македонија „заедно сме едно“ со колегите од меѓународната сцена, со заедничка цел за позитивен придонес во големото, глобално живеење.

Кампањата Денови на приватно обезбедување 2008 „Заедно сме едно“ концепциски интегрираше неколку целини: национален семинар, интернационален дел – меѓународна конференција, хуманитарен дел и едукативен дел. Семинарот „Регулативата како приоритет во тенденцијата за стручност и професионалност во приватната безбедност“ кој се одржа на 06.05.2008 година во Скопје, обработи теми од области значајни во работењето на правните лица кои се занимаваат со дејноста обезбедување на лица и имот. На семинарот беа обработени Законот за заштита на лични податоци и подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за обезбедување на лица и имот, но и „Риск менаџмент“ и „Човечки ресурси во професијата приватно обезбедување“ – теми од општо бизнис значење.

Интернационалниот ден на кампањата е претставен како дводневна меѓународна конференција која се одржа на 29 и на 30.05.2008 год, во Охрид, на тема „Придонес кон глобалната безбедност преку соработка и размена на знаење, искуства и пракса“ при што учество земаа Хилде де Клерк (Hilde De Clerck) – CoESS (Confederation of European Security Services), Едуардо Кобас Уркелеј (Eduardo Cobas Urcelay) – APROSER (Асоцијација на професионалните компании за приватно обезбедување од Шпанија), Инго Паш (Ingo Paš) – Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, Милан Вачовник (Milan Vacovnik) – „Varnost“ Maribor, проф.д-р Жељко Добранович (prof.dr.Željko Dobranovič) – Hrvatski

СЕН Zaštitara, Марио Коловрат (Mario Kolovrat) – „Proalarm“ Hrvatska, Драган Талич (Dragan Talič) – „Sector Security“ BiH, Драган Милошевиќ (Dragan Milošević) – „Master“, (Marjan Marjanovič) – „Securityguard Montenegro“ и Томо Борисов – „Секјурити Груп Алфа“ Бугарија.

Хуманитарниот дел од кампањата се состоеше од крводарителска акција на работниците за приватно обезбедување, донација од агенциите за обезбедување едномесечно бесплатно обезбедување на образовни институции (градинки и основни училишта во Град Скопје) и донација на лиценци за работа во редовна постапка, ослободена од надоместок, за штитеници на домови за деца без родители. Во состав на едукативниот дел – „Агенциите за обезбедување и младите“ – организирани беа предавања во основни училишта, насловени како „Обезбедување на лица и имот – грижа за најголемите човекови вредности“, со цел унапредување на безбедносната култура и придонес за зголемување на свеста за значењето на безбедноста.

Во текот на кампањата „Заедно сме едно“ во 2008 год. Координацискиот одбор за приватно обезбедување за Југоисточна Европа, беше именуван „Академија Охрид“. Ова неформално тело, основано на 01.06.2007 година во Бања Лука, Босна и Херцеговина, имаше цел да ги сплотува земјите Словенија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Бугарија и Македонија во домен на соработка за унапредување на дејноста обезбедување лица и имот. За жал, во годините кои следеа немаше значајни активности на Координацискиот одбор во неговата основна форма, но сепак, суштината и целта беа одржувани и понатаму продлабочувани преку поединечни билатерални или мултирателарни активности.

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2009 „ПРОФЕСИОНАЛНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ – ПОИНАКВИ ОД ДРУГИТЕ“

Кампањата Денови на приватно обезбедување 2009, во своето второ издание беше фокусирана на работникот за обезбедување, при што основна тенденција беше да се укаже на стручноста, професионалноста и подготовеноста на работниците за обезбедување како олицетворение на сигурност и доверба. Во тој контекст, слоганот „Професионално обезбедување – поинакви од другите“ преку кампањата ја потенцираше димензијата на препознатливост и издвојување на законските, професионалните и стручните вршители на обезбедување, од плејадата на самоименуваните „обезбедувачи“.

06.05.2009 – свечено отварање на Денови на приватно обезбедување 2009

Препознавајќи ги вредностите, целите и активностите на кампањата, Министерството за внатрешни работи веќе од второто издание на кампањата Денови на приватно обезбедување 2009 партнерски ја поддржа кампањата, а покровители на кампањата беа CoESS (Европската асоцијација за услуги на приватно обезбедување), Абасадата на Р.Холандија, Амбасадата на Р.Словенија и Амбасадата на Р.Австрија.

Во програмското поставување на кампањата Денови на приватно обезбедување 2009, покрај меѓународната конференција и семинар, Комората на РМ за обезбедување имоти и лица организира работни средби на претставниците од агенциите за обезбедување со секторите за внатрешни работи при Министерството за внатрешни работи, крводарителска акција, избор на најдобар работник за обезбедување и спортски игри за работниците за приватно обезбедување.

05.05.2009 Скопје - семинар

Семинарот одржан на 05.05.2009 год. во Скопје, обработи неколку интересни теми и тоа:

- „Јавни набавки-како комплексна, динамична и стратешка дисциплина, различна од комерцијалните договори“ – Вања Михајлова, експерт за јавни набавки;
- Закон за безбедност и здравје – Зоран Апостоловски, Државен инспекторат за труд и
- „Влијанието на медиумите врз градењето на имиџот на професијата“ – Снежана Лупеска, новинар.

Меѓународната конференција насловена „Секторот приватно обезбедување во услови на променета економска реалност и потреби“ одржана на 19 и на 20.05.2009 год. во Охрид обработи неколку интересни теми:

- „Обезбедувањето и безбедноста на градовите од аспект на јавно-приватно партнерство“ – проф. д-р Жељко Добранович, Хрватски цех заштитара
- „Квалитет во вршење на услугата обезбедување“ – Милан Вачовник, „Варност“ – Марибор
- „Осигурување, примена во професијата обезбедување на лица и имот“ – Тања Иванова, национален директор за продажба во Сигма АД Скопје, VIENNA Insurance Group.

Во вториот дел од конференцијата беше организирана „тркалезна маса“ на тема: „Транспорт на пари и други вредносни пратки“, на која зедоа учество претставници од: Одделението за обезбедување на банкови и други вредности при Министерството за внатрешни работи; Осигурителната компанија Сигма АД Скопје, VIENNA Insurance Group; АД „Македонска пошта“, Агенциите за обезбедување „Никоб“ и „Оса“ од Скопје, „Варност“ од Марибор и „Securityguard Montenegro“ од Подгорица. Дополнително беше организирана специја-

лизирана Обука за зголемување на менаџерски и лидерски вештини според Адизес методологија, спроведена од страна на единствениот авторизиран бизнис тренинг центар во Македонија.

Со искрена намера за препознавање на исклучителноста на поединецот и истакнување на улогата на индивидуалецот, во текот на кампањата во 2009 година беше организиран избор за најдобар работник за обезбедување. Покрај вреднување на индивидуалните квалитети, тенденција на Комората и на вршителите на дејноста беше да се потенцира значењето и суштината на тимската работа и на соработката и почитувањето на други надворешни субјекти, иницирање физичка, интелектуална и емотивна интеракција. Токму во тој контекст, во текот на кампањата беа организирани спортски игри за работниците за приватно обезбедување во дисциплините: мал фудбал за мажи, натпревар во гаѓање со пиштол во поединечна и во екипна категорија, за мажи и жени и одбојка за жени. За поздравување беше големиот интерес од страна на вршителите на дејноста, но во оваа прилика беа вклучени и припадниците на Министерството за внатрешни работи, како дел од големиот „тим“, со свој придонес за остварување на сите заеднички цели.

2009 - спортски игри за работниците за приватно обезбедување

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2011 „ЗАЕДНО СМЕ СИГУРНИ, ЗАЕДНО СМЕ ЕДНО“

Со кампањата Денови на приватно обезбедување 2011 „Заедно сме сигурни, заедно сме едно“ се изврши оптимизација на сегментарните активности, што се спроведуваа во изминатите години и концентрирање на вниманието на стручни предавања. На 14.10.2011 година беше организиран семинар во Скопје, кој понуди плејада од експерти елаборирајќи ги своите ставови, знаења, искуства од статистички, криминолошки и психолошки аспект.

- Анализа на состојбите во пракса, од перспектива на претседател на Комисија за контрола и надзор над примена на Законот за обезбедување при МВР презентираше м-р Горанче Савовски;

- Состојбите во ЕУ-регулатива, пракса и искуства, беа пренесени од Хилде Де Кларк, генерален секретар на CoESS;
- Имиџот на работникот за обезбедување во Македонија, Горан Михајловски, главен и одговорен уредник на „Вест“;
- Одговорноста на работникот за обезбедување во спроведување на законските овластувања, д-р Душко Стојановски, професор по казнено-правни науки при Универзитетот „Американ колеџ“ Скопје;
- Работникот за обезбедување во словенечкото законодавство и пракса, Бранко Слак, претседател на Комората на Р.Словенија за приватно обезбедување;
- Имиџот на работникот за обезбедување од психолошки аспект, проф. д-р Дијана Белеска, клинички психолог.

14.10.2011 Скопје – Свечено отварање на Денови на приватно обезбедување 2011

Деновите на приватно обезбедување 2011 беа искористени за интензивни непосредни работни средби. На 14.10.2011 година беше остварена работна средба помеѓу генералниот секретар на CoESS Хилде де Кларк, министерката за внатрешни работи м-р Гордана Јанкулоска и претседателката на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување Верица Милеска Стефановска. На средбата на заедничка маса отворено беа изнесени европските и македонските состојби во секторот приватно обезбедување, од законска, практична, општествена и глобална перспектива. Во оваа прилика генералниот секретар на CoESS Хилде де Кларк изјави: „Верувајте во развојот и во постојаното подобрување на работата. Вие сте на добар пат, а клучно за тоа е добриот дијалог со MBP“.¹ Својот став, како и интерпретација на подлабок критички осврт генералниот секретар на CoESS Хилде Де Кларк го изнесе и на работната средба реализирана на 15.10.2010 година со претставниците на агенциите за приватно обезбедување на која свое присуство обезбеди и претседателот на Комората на Република Словенија за унапредување на приватното обезбедување Бранко Слак, додавајќи дополнителна вредност на разговорите, преку изнесување на словенечки искуства.

**ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО
ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2012
„ЗАЕДНО СМЕ СИГУРНИ,
ЗАЕДНО СМЕ ЕДНО“**

Деновите на приватно обезбедување 2012 беа одбележани доминантно во духот на донесување нов закон за приватно обезбедување. Од Законот се очекуваше да претставува применливо решение, со коешто ќе се постигне поголема контрола во дејноста, намалување на нелојалната конкуренција и незаконско работење, поголем квалитет во услугата, поголема ефикасност и професионализам во работењето на компаниите и осовременување на индустријата приватно обезбедување во Република Македонија.

25.10.2012 Скопје – национална конференција

На националната конференција одржана на 25.10.2012 година министерката за внатрешни работи м-р Гордана Јанкулоска ја истакна аспирацијата на законодавецот за достигнување висок квалитет на приватното обезбедување, како и зголемена контрола и во таа смисла изјави: „*Овој закон оди кон поголема*

контрола и поголеми ограничувања таму каде што е потребно, но воедно воспоставува и алатки за работи кои ќе овозможат квалитетно вршење на оваа дејност... Со многу попрецизно пропишување на стандардите се добива силна алатка за поквалитетна контрола која нуди палета на можности кои може да се искористат за да има висок квалитет во извршувањето на дејноста приватно обезбедување“.²

Позициите на МВР дополнително ги поткрепија со свои детални излагања државниот секретар на МВР, Виолета Јанковска елаборирајќи на темата „Новини во Предлогот на Законот за приватна безбедност“ и претседателот на Комисија за контрола и надзор за примена на Законот за обезбедување при МВР, м-р Горанче Савовски на тема: „Анализа по извршени надзори над работата на правни и лица кои вршат обезбедување на лица и имот“.

Секако, интерпретацијата на содржината на предлогот на Законот за приватно обезбедување немаше да биде сеопфатна без пренесување на ставот на научната стручна јавност, кој пред присутните на националната конференција го изнесе проф. д-р Оливер Бакрески, од Институтот за безбедност при Филозофски факултет, Скопје, формулиран како „Значењето на Законот за приватно обезбедување во општествената сфера“.

26.10.2010 Скопје - меѓународна конференција

Деновите на приватно обезбедување 2012 година претставуваа продолжување на реализација на целите кои Комората ги имаше поставено во минатото т.е. унапредување на дејноста и подобрување на имиџот на професијата, но овој пат преку компарација со законодавства, искуства и состојби во дејноста во регионот, што беше реализирано во текот на меѓународната конференција, која се одржа на 26.10.2010 година. Во оваа прилика пред присутните се обрати Рио Лутер (Riho Lutter) од Естонија, претседател на Комитет за проширување при CoESS, кој покрај тоа што ги појасни состојбите во ЕУ во однос на регулатива, пракса и искуства, пред присутните ги претстави активностите и работењето на Комитетот за проширување при CoESS, со посебен осврт на законодавство и состојби во земјите членки (регион на Југоисточна Европа).

Оваа меѓународна конференција својата функција на размена на искуства со други земји, согледување и споредување состојби преку изложување на законодавства, пракса, проблеми, решенија и воопшто меѓународна соработка ја исцрпи со колеги -претставници на дејноста од земјите од регионот, земји кои веќе се членки на Европскиот Сојуз, но и земји кои се аспиранти за членство. Претставниците од Словенија, Бугарија, Хрватска, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Србија и Косово, ги претставија состојбите во дејноста обезбедување во матичната земја.

A&S Adria 11-12.2012

1) Дневен весник „Бизнис“, бр.834, 20.10.2011

2) Дневен весник „Бизнис“, бр.834, 20.10.2011

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2013 „ЗАЕДНО СМЕ СИГУРНИ, ЗАЕДНО СМЕ ЕДНО“

Деновите на приватно обезбедување 2013 го одбележаа стапувањето на сила на новиот Закон за приватно обезбедување, како правилно и темелно поставена регулаторна рамка, која ја уредува дејноста приватно обезбедување на повисоко ниво, со очекувања за придонес во зголемување на стручноста, професионализацијата и стандардизацијата во работењето.

Во тој период, вршителите на дејноста приватно обезбедување поставија нови предизвици во правец на усовршување и примена на повисоки норми и стандарди, обезбедување позиција пред јавноста како рамноправен сегмент во сите сфери на живеењето. Токму во тој контекст, стручниот дел од конференцијата, која се одржа на 30.10.2013 година, покрај неизоставната суштинска регулаторно ориентирана тематика и компаративни искуства, понуди теми од поширок општествен контекст. Проблематиката на регулативата беше опфатена преку следните реферати:

- „Измени во регулативи кои се однесуваат на дејноста приватно обезбедување“ – Виолета Јанковска, државен секретар, МВР;
- „Анализа по извршени надзори над работата на правни лица кои вршат дејност приватно обезбедување“ – м-р Горанче Савовски, претседател на Комисијата за контрола и надзор за примена на одредбите на Законот за приватно обезбедување при МВР;
- „Задолжително обезбедување“ – Лидија Петрова Мојсовска, началник на Одделение за агенции за обезбедување и детективска дејност и издавање одобренија и дозволи за оружје на физички и правни лица, при МВР;
- „Техничко обезбедување“ – Димитар Белески, ДИМАЛ.

30.10.2013 Скопје

30.10.2013 Скопје

Компаративните искуства беа презентирани во предавањата:

- „Состојбите во дејноста приватно обезбедување, во рамки на ЕУ“ – Натали де Мулер, CoESS (Confederation of European Security Services);
- „Обезбеди ја мојата сигурност, заштити ја мојата приватност“ – Сеад Садикоски, заменик-директор, Дирекција за заштита на лично податоци;
- Состојбите во дејноста приватно обезбедување во Р.Македонија – Верица Милеска Стефановска, претседател на Комора на РМ за приватно обезбедување;
- „Значењето на постоењето на Комора во дејноста“ – Бранко Слак, претседател на Комората на Р.Словенија за приватно обезбедување;
- „Приватното обезбедување во Македонија од аспект на заштитата на човековите права и основни слободи“ – Вера Коцо, судија на врховен суд во пензија и член на Стручниот совет на Комората;
- „Казнена одговорност на работниците за приватно обезбедување“ – доц.

д-р Александра Деаноска-Трендафилова, Правен факултет „Јустинијан Први“ Скопје;

- „Општествена одговорност и приватно обезбедување“ – Зоран Стојковски, извршен директор на ЦИРА (Центар за институционален развој).

Во текот на кампањата Денови на приватно обезбедување 2013 јавно беше потенцирана подготвеноста на секторот приватно обезбедување за инвестирање во дополнително знаење, квалитет и модернизација како и позиционираноста на јасно препознавање и прифаќање на зголемената одговорност на компаниите пред граѓаните, пред институциите и пред целокупното општество.

Следејќи го тој тек на развој, Комората во својот годишен план за општествена одговорност за 2013 година во тек на кампањата објави оглас за доделување на 20 бесплатни обуки, испити и лиценци за лица од социјално загрозуени семејства.

A&S Adria 12.2013

ДЕНОВИ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ 2014 „ЗАЕДНО СМЕ СИГУРНИ, ЗАЕДНО СМЕ ЕДНО“

31.10.2014 Скопје

Кампањата Денови на приватно обезбедување 2014 година содржеше нова димензија рефлектирајќи ја состојбата на евидентен напредок, а насочена во правец на промовирање на ново издание на Комората, Коментар на Законот за приватно обезбедување.

Имено, на иницијатива и во организација на Комората, а во соработка со потврдени експерти од научноакадемската јавност и реномирани професори при македонските универзитети д-р Оливер Бакревски, д-р Биљана Ванковска, д-р Душко Стојановски, д-р Александра Деаноска Трендафилова, д-р Сашко Герасимовски, д-р Стојан Славески и д-р Стојан Кузев беше изработен Коментар на Законот за приватно обезбедување. Коментарот на Законот за приватно обезбеду-

вање, иако прв во овој сектор, во својот обем понуди содржинска анализа со исцрпни објаснувања, интерпретација и толкување на конкретните норми, задржувајќи го кредибилитетот на авторите.

Истовремено, очигледно беа операционализирани напорите и исполнета целта на Комората во насока на креирање на алатка за поедноставување на содржината на Законот за приватно обезбедување, заради правилно толкување на конкретните норми и полесна имплементација. Воедно, се очекуваше Коментарот да придонесе за поголема ефикасност при работењето на сите субјекти инволвирани во приватно обезбедување во Р.Македонија од која било перспектива. Публикацијата обезбеди исчекор напред, преку стручно-консултативна дескрипција преку критички осврт да се понудат поконзистентни решенија за конкретни одредби, каде е воочена определена непрецизност или контрадикторност.

Коментарот на Законот за приватно обезбедување на 31.10.2014 година го промовираше министерката за внатрешни работи м-р Гордана Јанкулоска, која истакна: „Коментарот на Законот за приватно обезбедување, имајќи ја предвид комплексноста на материјата како и нејзиниот динамичен и еволутивен карактер, претставува квалитетна анализа на суштината на законското решение што е изготвено, преку детаљно елаборирање и појаснување на одредбите и нормите на законот и нивното значење во секојдневните ситуации. Длабинскиот и сестран пристап на авторите овозможува приватното обезбедување да се разбере како дејност која почива на здрави темели и која претставува логички заокружена целина, што всушност е основната цел на Законот за приватно обезбедување“

Значењето на делото, а и на проблематиката во поширока смисла, ја истакнаа и самите уредувачи на Коментарот на Законот за приват-

но обезбедување. „Станува збор за област која постојано еволуира... тоа е материја која уредува мошне значајна сфера во општествениот дискурс што секако дека ја потврдува и актуелноста на овој закон во пошироката општествена средина.“
(проф д-р Оливер Бакревски)

Кампањата Денови на приватно обезбедување 2014 со исто, есенцијално значење во домен на друга функција го претстави новиот Испитен центар и новата софтверска апликација за електронско полагање на стручниот испит за приватно обезбедување.

За заокружување на сеопфатноста во работењето, Комората потпиша Меморандум за соработка со Институтот за безбедност, одбрана и мир, при Филозофскиот Факултет во Скопје, навестувајќи заедничка заложба за натамошно унапредување на секторот приватно обезбедување.

„Комората на Република Македонија за приватно обезбедување е активен член на CoESS од пред неколку години. Во оваа пригода би се заблагодарила на актуелниот претседател на Комората г-ѓа Верица Милеска Стефановска за нејзината лична активна работа во CoESS и за нејзиниот тим, кои дадоа значителен придонес за работата на CoESS. Јас лично учествував во Деновите на приватно обезбедување во 2012 година, кога насловот на конференцијата беше „Заедно сме сигурни, заедно сме едно“. Конференцијата претставуваше

исклучително позитивно изненадување за мене лично. Професионализмот што го видов, вложувањата и сериозниот пристап за развојот на индустријата приватно обезбедување ме уверија дека Комората на Република Македонија за приватно обезбедување е на иста линија со принципите на CoESS и има јасна визија за иднината.

Бројката на вработени во компаниите за приватно обезбедување има свој значаен придонес за внатрешната безбедност на Македонија. Таа значајност во иднина ќе продолжи да се зголемува. Офанзивните квалификации на изминатата декада од работењето на Комората се важен чекор за успешно справување со идните предизвици. Постои итна потреба од фундаментални измени на легалната рамка. Владата мора да обезбеди услови за квалификуваните понудувачи на услуги од приватно обезбедување во иднина да можат да се потврдат на пазарот.

Со подготвувањето на „Упатство за најдобра вредност“ на европско ниво, како и преку соработувањето во различни стандардни проекти на европско ниво, ние заедно креиравме значајни предуслови за долготраен прогрес на услугите за приватно обезбедување. Компаниите за приватно обезбедување ќе можат да бидат учесници на пазарот само ако продолжат да нудат специјализиран персонал. Ова побарува компетентен менаџмент, сеопфатно обучени експерти и квалификуван персонал, како крајна алка. Токму во оваа смисла очекувам дека конференцијата Денови на приватно обезбедување 2015, организирана од Комората ќе претставува многу значајна пресвртница за индустријата приватно обезбедување во Македонија. Како што беше истакнато на Берлинската конференција (април 2015): „Новата компанија за приватно обезбедување станува реалност многу побрзо отколку што се очекува“.

(Рихо Лутер, CoESS, претседател на Работниот комитет за проширување)

6. КОНТИНУИРАНО УЧЕЊЕ – КЛУЧНО ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА БАРИЕРИТЕ ИСПРАВЕНИ ПРЕД ЛИЧНИОТ И ПРОФЕСИОНАЛЕН УСПЕХ

„Со посебно задоволство присуствуваме на семинарите и предавањата кои ги организира Комората, како стручна подготовка и оспособување на стручниот кадар кој е ангажиран во нашата агенција. На тој начин се подига моралната и професионална подготвеност на опретаивците.“ **(Ѓорѓи Димулков, менаџер за транспорт на пари и вредносн пратки, Perpetuumobile Security)**

„Комората на РМ за приватно обезбедување во изминатиот период, односно од нејзното формирање до денес, во целост одговара на предизвиците, одговорноста и обрските кои ги има пред себе и кон сите нејзини членки.“ **(Самир Билбиловски, генерален директор, 2СС ДООЕЛ Кичево)**

„Многу сртучни обуки, семинари, работилници и сл., кои обработуваа актуелни теми, поврзани со законодавството, начинот на вршење на дејноста, координација на сите инволвирани субјекти итн. дадоа голем придонес во подигањето на нивото на знаење на обезбедувачите, но и на нас раководните лица во агенциите за обезбедување.“ **(Дракче Павловски, Кондор БС ДООЕЛ Скопје)**

„Задоволни сме од соработката со Комората. Присуствувавме на повеќе семинари и обуки на кои се стекнавме со нови знаења во делот на законската регулатива и корпоративната безбедности по и во делот на посебни вештини на самоодбрана од напад од еден или повеќе напаѓачи, со или без оружје, со употреба на средства за присила.“ **(S.O.S.Security)**

„Стручните обуки, семинари, работилници,

конференции и сл. за нас претставуваат позитивна придобивка особено во делот на подобрување на квалитетот и професионалноста во нашето работење. Овие активности во огромен дел придонесуваат за воспоставување подобра комуникација и размена на искуства помеѓу вршителите на дејност приватно обезбедување, а со тоа и унапредување на меѓусебната соработка. Ваквите активности на Комората придонесуваат и кон надградба на еден посебно важен сегмент – навремена и вистинска информација за новитетите како во регулативата така и во дејноста воопшто.“ **(Киро Стојаноски, управител – МДН Обезбедување ДОО Скопје)**

„Придонесот на Комората преку организирање обука и едукација ни ја олесни работата во однос на обезбедување на професионалност во работењето и придонесе за подобрување на квалитетот на работење на раководниот кадар, а со тоа се подигна и нивото на квалитет на услугите кои ги нудиме како агенции за обезбедување.“ **(Киро Матески, генерален менаџер ISG Branitel Makedonija)**

„Конечно по толку години работење во сферата на техничко обезбедување, со помош и со напорите што ги вложи Комората, законски се уреди начинот и принципите на дејствување и работа на стручни лица и компании кои се занимаваат со изведба на системи за техничко обезбедување. Имајќи предвид дека во повеќето држави ваквите кадри и компании веќе имаат свои асоцијации и комори, добивме уште една можност за споделување на меѓусебни искуства и заедничка соработка.“ **(Зоран Јанкулоски, VIDEO ALARM)**

„Со одлично организирање на стручните советувања и семинари каде беа обработени теми од безбедносен менаџмент, работна мотивација, деловна етика и сл. се придонесе кон еден широк спектар на знаење и унапредување на дејноста приватно обезбедување. Со успешно презентирање на новиот Закон за приватно обезбедување се направи приближување на регулативата до непосредните извршители. Од досегашните активности на Комората, како правно лице регистрирано за вршење дејност приватно обезбедување за сопствени потреби препознаваме само позитивен бенифит.“ **(Јовив Соколовски, раководител на службата за заштита – ЈСП Скопје)**

„Присуствував на повеќето семинари, стручни обуки работилници организирани од страна на Комората и задоволен сум од професионалната организација на истите. Знаењата стекнати на тие едукации успешно ги применувам во унапредувањето и професионализација на обезбедувањето во Макпетрол АД – Скопје.“ **(Јовица Шуманиковски, раководител на Сектор за безбедност)**

Знаењето се смета за примарен извор на вредности во денешницата и способноста за проширување на спектарот на видици и знаења, односно вложувањето во континуирано учење е клучно за надминување на бариерите исправени пред личниот и професионален успех, особено во услови и под влијание на брзиот технолошки развој.

На индивидуално и професионално ниво, константна експанзија на знаењето како сет од вештини и способности овозможува подлабоко разбирање, различни перспективи и флексибилен став во однос на промените во бизнис опкружувањето.

Идентификувајќи ги и таргетирајќи токму наведените принципи како витални фактори за професионалните потреби на актерите во секторот приватно обезбедување, Комората на Република Македонија за приватно обезбедување уште од првиот ден од своето постоење вложува во обуки и развој, што во изминативе години прерасна во формална професионална функција имплементирана во стратегијата за работење.

Во креирањето на глобалната програма за развој на знаењето, применетата методологија е исцрпена од два основни сегменти: унапредување на стекнатото знаењето за професијата и надоградување на репертоарот на вештини и способности за нови, претходно неопфатени содржини од бизнис или општествен контекст.

Со ваква методологија на употреба на различни концепти, креирани се неколку модули, дополнително разработени во различни сесии. Во таа смисла, Комората организира семинари, советувања и обуки, интерактивни работилници и работни средби. Истовремено, при изборот на обучувачи, покрај признаените професионални компетенции и експертиза, секогаш се тежнее за личности кои се ентузијастички, енергични, фокусирани и продуктивни.

Резултатите од вложувањата во оваа сфера се пред сè, препознаени од директните корисници, вреднувани и понатаму побарувани. Вршителите на дејноста приватно обезбедување не двојбено ги прифаќаат иницијативите на Комората за конкретни едукативни активности, безрезервно ги поддржуваат и додаваат посебна вредност со свои предлози за нови наслови, претставувајќи реален и објективен валидатор и поставувајќи натамошни предизвици за усовршување и унапредување.

Хронолошки приказ на позначајни активности на Комората на РМ за приватно обезбедување:

10.10.2001 год.

– Семинар „Имплементација на Законот за обезбедување на лица и имот“

01.06.2003 год.

– Работна средба „Утврдување минимални цени на услугите, заради заштита на професијата и оневозможување на нелојална конкуренција“

07/08.04.2006 год.

– Советување „Унапредување на дејноста обезбедување на лица и имот“

17.06.2006 год.

– Семинар „Деловно планирање“

23/24.11.2006 год.

– Тренинг-обука „Техника на продажба на услуги на обезбедување и преговарачки способности“

17.06.2006 год.

– IV Првенство во гаѓање со пиштол со средишно опалување и самоодбрана со боречки вештини за работниците за приватно обезбедување

09.05.2007 год.

– Работилница „Менаџирање на безбедносниот процес при преземање на нов објект и склучување на договор за обезбедување“

02.06.2007 год.

Прва меѓународна конференција посветена на приватното обезбедување во Република Македонија – Охрид

24.06.2007 год.

– V Првенство во гаѓање со пиштол со средишно опалување за работниците за приватно обезбедување

03.10.2008 год.

– Трибина „Потреба од измена/нов Закон за обезбедување на лица и имот, актуелни недостатоци и проблеми, тенденција за подобрување и осовременување“

17.02.2010 год.

– Работилница во соработка со МВР, банки и осигурителни компании на тема „Безбедноста на банките и другите финансиски институции и обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки“

01.02.2012 год.

– Специјализирана обука за тајност и заштита на обработката на личните податоци наменета за агенции за обезбедување на лица и имот: „Увид/задржување на личните документи на пријавниците согласно начелата на Дирекцијата за заштита на личните податоци“

27.08.2012

– Работна средба со правни лица кои вршат техничко обезбедување, заради размена на мислења на тема: „Содржина на програма за оспособување и полагање за добивање лиценца за техничко обезбедување.“

18.02 и 04.03.2013 год.

– Работилница за Законот за приватно обезбедување за правни лица кои вршат дејност

приватно обезбедување во вид на давање услуги

25.02. и 11.03.2013 год.

– Работилница за Законот за приватно обезбедување за правни лица кои вршат дејност приватно обезбедување за сопствени потреби

24.04.2013 год.

– Специјализирана обука за тајност и заштита на обработката на личните податоци во соработка со ДЗЛП: „Примена на технички и организациски мерки за обезбедување на тајност и заштита на обработката на личните податоци“

12.07.2013 год.

– Работилница „Донесени подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за приватно обезбедување“

04.10.2013 год.

– Работилница „Координација со директориите на средните училишта на подрачјето на град Скопје, раководителот на Сектор за образование на град Скопје, агенции за приватно обезбедување, претседателот на Комората за приватно обезбедување и полициски службеници, со цел безбедноста на учениците на подрачјето на Скопје“

21.10.2013 год.

– Семинар во соработка со ДЗЛП „Обезбеди ја мојата сигурност, заштити ја мојата приватност“

05.12.2013 год.

Научно-стручна расправа „Развојот на приватното обезбедување во Република Македонија – правни, економски и безбедносни аспекти“ – Факултет за безбедност, Скопје

16.12.2013 год.

– Семинар „Казнена одговорност на работниците за приватно обезбедување која произлегува од примена на овластувањата од Законот за приватно обезбедување“

14.01.2014 год.

– Специјализирана обука – „Примена на технички и организациски мерки за обезбедување на тајност и заштита на обработката на личните податоци во вршењето на приватното обезбедување“

24-25.02.2014 год.

Семинар „Безбедносен менаџмент“

21.03.2014 год.

– Работилница во соработка со МВР и ОЈО „Кривична одговорност на работниците за приватно обезбедување, која произлегува од примена на овластувањата од Законот за приватно обезбедување, надлежности и обврски на јавниот обвинител и практични објаснувања на одредби од Законот за кривична постапка“

16.04.2014 год.

– Работна средба со претставници од Министерството за внатрешни работи и промоција на Прирачник за полициски службеници за улогата и обврските на полицијата при вршење контрола и надзор над правните лица кои вршат дејност приватно обезбедување согласно Законот за приватно обезбедување

16.06.2014 год.

– Работилница во соработка со Министерството за труд и социјална политика и Агенцијата за вработување на Република Македонија „Претставување на активности на Министерството за труд и социјална политика и Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување за 2014 година“

21/22.05.2015 год.

– Семинар „Модел на ефикасни реакции во реални ситуации, напад од еден или повеќе напаѓачи, со или без оружје, со употреба на средства за присила“

21/22.05.2015 Скопје - Семинар

22.06.2015 год.

– Семинар „Теорија и концепт на корпоративна безбедност и практични искуства од Р. Македонија“

A&S Adria, август 2015

7. ПРЕКУ СОРАБОТКА КОН ВОСПОСТАВУВАЊЕ ВИСОКИ ЕВРОПСКИ СТАНДАРДИ НА ДЕЈНОСТА

„Како претседател на CoESS ми претставува задоволство и чест да и честитам на Комората на Р. Македонија за приватно обезбедување по повод 15-годишнината. Наша мисија е да ги поддржуваме организациите ширум Европа заради развој на профилот и квалитетот на услугите на приватно обезбедување и со задоволство ја вбројуваме Комората меѓу нашите активни членови уште од 2012 година. Ќе ја продолжime нашата соработка со Комората преку промоција на најдобри практики, позитивно позиционирање на приватното обезбедување преку одржување највисоки стандарди за квалитет и професионализам. Се радуваме на многу наредни години на таква заедничка корисна размена и поддршка.“ (Марк Писенс, претседател, CoESS)

„Словенечката Комора за приватно обезбедување истакнува и потенцира дека има воспоставено добри односи и соработка со Комората на Република Македонија за приватно обезбедување. Заемно воспоставените професионални и пријателски односи придонесуваат кон збогатување на активностите за развој во областа на приватната безбедност, образование и обука на припадниците на работниците за приватно обезбедување и воспоставување високи европски стандарди на дејноста.

Комората на Република Македонија за приватно обезбедување во последните неколку години под новото раководство, кое работи многу професионално и проактивно, направи голем чекор во сите области на професионална работа, особено во обуката на работниците за приватно обезбедување и постигнување на врвни решенија. Од успешните приказни кои ги пишува македонската Комора мо-

жеме сите да учиме, бидејќи тие ни го покажуваат патот како невозможното да се направи возможно и да создадат услови кои се понапред од нашето време.“ (Бранко Слак, претседател)

Природата на модерниот свет имплицира на генерализација и креирање единствен светски систем, при што без оглед дали на национален или меѓународен план, се истакнува потребата од нови перспективи, акумулирање нов сет на знаења и практични искуства за постигнување натамошен прогрес. Во оваа конотација, Комората на Република Македонија за приватно обезбедување спроведува соработка, која има повеќеслојна структура.

Националната соработка на Комората на ниво јавен-приватен сектор претставува концептуална рамка за подобро развивање на дејноста приватно обезбедување. Со заеднички напори на релевантните субјекти инволвирани во дејноста приватно обезбедување од различни перспективи, преку вложување интелектуални капацитети и материјални ресурси, како логична, неопходна и интензивна се издвојува соработката на Комората со органите на државната управа и соработката во сферата на академската образовна и научна област.

Поради природата на своето работење Комората остварува интензивна соработка со **Министерството за внатрешни работи**, а истата се одразува пред се на полето на регулативата, надзорот, неформалните активности за унапредување на дејноста, редовните средби со претставници од Министерството за внатрешни работи, односно осумте сектори за внатрешни работи и сл.

Комората остварува соработка и со други државни органи и институции со кои има заеднички аспекти во работењето. Така, во април 2011 година Комората потпиша Меморандум за соработка со **Министерството за одбрана**, заради директна поддршка на проектот „Лепеза“, со кој се овозможува квалитетна подготовка за враќање во цивилен живот на поранешниот воен персонал по престанок на службата во Армијата на Република Македонија, а особено на поранешните професионални војници со навршени 38-годишна возраст.

07.03.2011 - Меморандум за соработка со Министерството за одбрана

На 31.12.2014 година Комората потпиша Меморандум за соработка со **Агенцијата за вработување**, со цел да се овозможи транспарентен процес и соработка помеѓу потписниците, во врска со реализацијата на мерката Обука од областа на обезбедувањето, предвидена во Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување за 2014 година.

Одговорно е да се истакне дека соработката на Комората се реализира и во области каде не е официјализирана со посебен договор за соработка, па така за поздравување е подготвеноста на **Дирекцијата за заштита на лични податоци** и **Јавното обвинителство** секогаш да излезат во пресрет на потребите на дејноста приватно обезбедување, нудејќи ги адекватните техники за поддршка и помош соодветно на конкретната ситуација.

На иницијатива од Државен завод за Статистика на Р.Македонија во 2014 год. Комората формираше работна група која работеше на изработка и доставување информации за потребата од измени и дополнување во Националната класификација на занимања (НКЗ 2008) на национално шестцифрено ниво. Со оглед дека дејноста приватно обезбедување, поради спецификите и суштинското значење, различно е уредена и не е хармонизирана ниту на ниво на Европска унија туку е оставена за регулирање на национално ниво, според карактеристиките на секоја земја поединечно. Комората изготви и достави Предлог-шема на занимањата од подгрупа 54 занимања од областа на безбедноста.

Амбицијата за збогатување на сопственото знаење и сестран личен развој, во комбинација со неопходноста од вложување во индивидуално стручно образование, надолполнета со потребата за научноистражувачка работа во секторот приватно обезбедување се рефлектираат во

меморандумите за соработка на Комората со академските институции од Македонија.

На 21.06.2011 година Комората ја официјализира својата соработка со **Првиот приватен универзитет – ФОН** од Скопје, која покрај другите активности во правец на заемна помош и поддршка и размена на искуства, знаења, едукација и усовршување на кадри, се реализираше и во делот на спроведување на задолжителна пракса за студенти на Првиот приватен универзитет – ФОН од Факултетот за детективи и безбедност, во агенции за обезбедување.

На 05.12.2013 година беше потпишан Меморандум за соработка со **Факултетот за безбедност – Скопје** при Универзитетот Св. „Климент Охридски“ – Битола, каде од повеќето начини и облици на соработка за приоритетни се издвојуваат: заедничко организирање на научно-стручни собири (конференции, симпозиуми, научно-стручни расправи, тркалезни маси, дебати, работилници), подготовка на заеднички програми за научно-стручно оспособување и усовршување на кадрите од областа на приватното обезбедување; меѓусебна експертска помош; изведување практична настава за студентите на Факултетот за безбедност – Скопје кај членките на Комората; изведување клиничка настава за студентите на Факултетот за безбедност – Скопје со ангажирање стручни лица од Комората на Факултетот за безбедност – Скопје.

05.12.2013 - Меморандум за соработка со Факултетот за безбедност – Скопје

На 31.10.2014 година Комората потпиша Меморандум за соработка со **Филозофски факултет**, при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ – Скопје и во негови рамки Институтот за безбедност, одбрана и мир, во функција на обезбедување на потребни научни и стручни анализи и планови за усовршување на кадрите од дејноста.

31.10.2014 - Меморандум за соработка со Филозофски Факултет, Скопје

Во услови на зајакнување на современите глобализациски трендови и развој на нови општествени односи, кога од една страна секоја земја мора да се бори за одржување на сопствениот идентитет, а од друга страна по потреба да ги ремоделира сопствените принципи, вредности и системи, во тек со модерните достигнувања, Комората активно работи на полето на соработка со релевантни актери на меѓународна сцена на приватно обезбедување.

Препознавајќи ги визијата, мисијата и стратегијата на работењето на **CoESS**³ Комората на РМ за приватно обезбедување на 01.01.2008 година станува придружен член на CoESS. Како институција со повеќе од 20-годишно искуство во секторот, со примарна цел претставување и заштита на здружените интереси на своите членки, т.е. националните асоцијации и индиректно на нивните членки т.е. ком-

3) Confederation of European Security Services

паниите кои вршат приватно обезбедување, CoESS работи на хармонизација на националните законодавства за приватно обезбедување, заради достигнување на највисок степен на професионализам и квалитет.

11.10.2012 Женева-генерално Собрание на CoESS

Следејќи го развојот на CoESS и вложувајќи во сопствените квалитети, Комората од 01.08.2012 го унапредува своето членство од придружен во активен член, со што се овозможува директно, активно вклучување во работењето на сите тела на оваа европска организација. Комората редовно учествува во работата на Работниот комитет за проширување, а по потреба се вклучува во работата и на Комитетот за физичко обезбедување, Комитетот за транспорт на пари и други вредности.

Во периодот 01.06.2009-31.05.2010 Комората активно учествуваше во мобилити проект, организиран од два секторски партнери за социјален дијалог во индустријата приватно обезбедување: CoESS, како претставник на асоцијациите на работодавачите и УНИ Европа⁴ како претставник на асоцијациите на синдикатите на работниците.

4) UNI Europa – European Sectoral Social Dialogue partner for the private security industry (trade union's association)

Примарна цел на денешниот единствен европски пазар претставува мобилноста на работниците и слободното движење на трудот. Во таа смисла, програмата 2009-2010 беше фокусирана од една страна на активности и иницијативи на европско ниво за модернизација на организацијата на работењето во секторот и инвестирање во луѓе, зголемување на бројот и квалитетот на работните места, нови вештини и проблематиката на зголемување на мобилноста на работниците помеѓу 27 ЕУ членки и трети земји.⁵

19.11.2012 Љубљана-Словенски Денови на приватно обезбедување

Низ призмата на меѓународна соработка, со должно почитување, Комората со задоволство ја истакнува соработката со **Словенечката комора за унапредување на приватното обезбедување**⁶ која првично претставуваше role-model за поставувањето на основите во дејноста приватно обезбедување во Р.Македонија, но во текот на интензивирањето на соработката прерасна во искрен партнер-соработник, подготвен да сподели, придонесе, помогне за развој на дејноста приватно обезбедување во Македонија и реален поддржувач на целите во работата на Комората на РМ за приватно обезбедување.

5) European Social Dialogue and Current National Development in the New Member and Candidate Countries' Private Security Industry

6) Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja

Јуни 2009 Љубљана

2009 Варшава

На покана на Словенечката комора за унапредување на приватното обезбедување во периодот 2008-2011 година Комората на РМ за приватно обезбедување беше вклучена во проект насловен „Европскиот социјален дијалог и актуелниот национален развој во индустријата приватно обезбедување во новите членки и земјите кандидати“⁷ кој имаше за цел непосредно да ги осознае актуелниот развој и проблеми на земјите учеснички и да ги соочи со решенија односно сугестии од соседни земји или модели на најдобри европски практики.

Во оваа смисла беа обработувани и содржини со кои се соочува безбедносната индустрија во Европа и консеквентно, социјалниот дијалог на европско ниво, како што се темите на квалитетот на услугите соочен пред предизвикот на намалување плати, нелегално работење, рушење на цените, јавни набавки, јавна контрола, но и последиците и проблемите на натамошното отворање на европскиот пазар на услуги од областа на приватното обезбедување.⁸

7) *European Social Dialogue and Current National Development in the New Member and Candidate Countries' Private Security Industry*

8) *Strengthening Social Dialogue in Private Security Industry – Networking and Set-up of Mutual Assistance in the EU's Eastern New Member and Candidate Countries GD Employment, Social Affairs and Equal Opportunities*

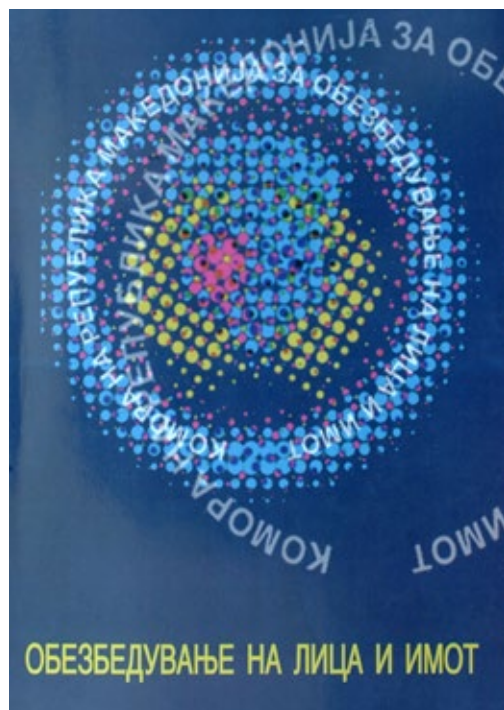
2011 Љубљана

„Европскиот социјален дијалог и актуелниот национален развој во индустријата приватно обезбедување во новите членки и земјите кандидати“

8. СТРУЧНА ЛИТЕРАТУРА – УНИКАТНА И СУШТЕСТВЕНА ПЕРСПЕКТИВА

„Македонската издавачка продукција во новиот милениум е збогатена со неколку исклучителни изданија на Комората за приватно обезбедување.

Трансформацијата на македонското општество и заштитата на човековите вредности, корпоративниот безбедносен систем, прашањата за контролата и надзорот над правните лица вклучени во приватното обезбедување, оспособувањето и полагањето стручни испити за физичко и техничко обезбедување, како и Законот, прописите и коментарите на Законот за приватно обезбедување, се темите обработени во делата на Комората.

Објавени публикации, како и техничките упат-

ства за интерна употреба ја пополнуваат празнината што постои во стручната литература на македонски јазик. Публикациите од дејноста приватно обезбедување значат несомнено збогатување на стручната литература од областа која е малку третирана во нашата земја и оформуваат специфична тематска целина.

Пред издавањето на овие публикации речиси не постоеше литература во која прашањата за регулативата за приватното обезбедување лица, овластувањата и општествената одговорност и едукацијата на лицата вклучени во приватното обезбедување на стручен јазик ја изразуваат комплексноста на оваа дејност.

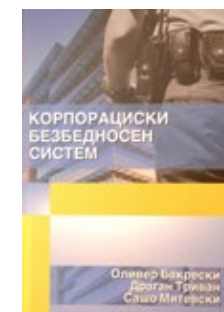
Станува збор за оригинални дела, речиси единствени во нашата издавачка продукција, тематски обработени во НУ НУБ „Св. Климент Охридски“ Скопје, според националните и меѓународни стандарди за овој вид содржинско процесуирање на информациите, преку софтверската поддршка COBISS. На тој начин се реализираат и амбициите и намерите на авторите чии дела стануваат информација достапна ширум светот. Преку застапувањето во единствениот информациско-библиотечен систем овие изданија стануваат и значаен сегмент на националната продукција, а нивната брза и ефикасна дистрибуција придонесува за промоција и популаризација пред стручната и заинтересираната јавност.

Исто така, објавувањето дела од вака специјализирани области претставува важен сегмент на генералната стратегија на РМ за презентација на националната култура, како и научната и општествената мисла во мозаикот на светската културна сцена.

Со овие изданија, Комората за приватно обезбедување, во текот на своето петнаесетгодишно постоење, остварува значаен придонес во македонската издавачка продукција и нуди солидна основа за поттикнување натамошни потемелни проучувања на оваа проблематика.”

(д-р Сенка Наумовска, Одделение за стручна обработка на монографски публикации, НУ НУБ „Св. Климент Охридски“ Скопје)

Инволвирањето на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување во издавачката дејност иницијално произлезе од обврските произлезени од Законот за обезбедување на лица и имот („Сл.весник на РМ“ бр.80/99), кога за кандидатите за полагање стручен испит за лиценца за работа, освен програмска рамка за материјата, не постоеше дополнително пропишана методологија за нивно подготвување за стручно полагање. Во тоа време во Македонија не постоеше соодветна стручна литература која можеше да одговори на новонастанатата законска промена и потреба па во 2001 година Комората ја издава својата прва книга – „Обезбедување лица и имот“ авторски подготвена од Драган Тумановски и група стручни лица од потребните предметни области.

Измените и дополнувањата на Законот за обезбедување лица и имот („Сл.весник на РМ“ бр.66/2007), подоцна Закон за приватно обезбедување („Сл.весник на РМ“ бр.166/2012) кои следеа во изминатиот период отвораа нови потреби од посодржајни изданија. Комората успешно реализираше издавање на уште три специјализирани публикации: Прирачник за оспособување и полагање стручен испит за вр-

шење работи на обезбедување на лица и имот (2008 год.), Прирачник за оспособување и полагање стручен испит за физичко обезбедување (2013 год.) и Прирачник за оспособување и полагање стручен испит за техничко обезбедување (2013 год.).

Иако издаваштвото започнува како неопходност, Комората дејствуваше напоредно, во правец на исполнување на својата друга функција, унапредување на дејноста, со намера промовирање на вршителите на дејноста и во периодот од 2000-2009 објави пет изданија на Каталог на агенци-

ите за приватно обезбедување и две изданија Гласник за работниците за обезбедување.

Во периодот што следи Комората активно работи во надминување на основните стадиуми на издаваштвото и својот фокус го насочува кон остварување подлабоки општествени вредности. Комората редовно објавува публикации кои го следат законодавството, почнувајќи од издвоено издание на Законот за обезбедување на лица и имот и Збирка прописи за обезбедување на лица и имот објавени во 2007 и во 2008 год. Со донесување нова регулативна алатка, во 2013 год. Комората издаде ценово издание на Законот за приватно обезбедување, Збирка прописи од областа на приватното обезбедување и Прирачник за полициски службеници со наслов „Улогата и обврските на полицијата при вршење контрола и надзор над правни лица кои вршат дејност приватно обезбедување, согласно законот за приватно обезбедување“.

Како дополнителна помош и поддршка при извршување на работните задачи, за вршителите на дејност во сектор приватно обезбедување Комората има изготвено палета на популарни, практични изданија во форма на упатства, овластувања и сл.

Публикувањето законски, односно подзаконски содржини колку и да ја исполнуваше својата употребна практична вредност, евидентно не

содржеше појаснување, порака, ставови, искуства, заради што се пристапи кон разработка на нова идеја во форма на подготвување Коментар на Законот за приватно обезбедување (објавен во 2014 година), кој нуди стручна анализа на пропишаните одредби, со начнување нови дилеми за понатамошно размислување и експертска дискусија.

Со ваков степен на развој, издавачката дејност на Комората, ја достигна моќта на обединување

на сите напори за претставување во печатена форма на научното творештво, истражувачката работа и критичко мислење во сферата на приватното обезбедување.

Иницирани и поддржани од страна на Комората, а авторски креирани од страна на признани експерти во своите области, единствено преку издаваштвото сите тие облици можат да бидат презентирани во печатена форма и тоа не само пред секторот приватно обезбедување, туку и пред севкупната стручна јавност и пошироката публика.

Комората како свое издавачко творештво ги запишува книгите „Обезбедување практикум“ на авторот Зоран Доревски (2001), Корпоративски безбедносен систем од авторите Оливер Бакрески, Драган Триван и Сашо Митевски (2012) и „Приватно обезбедување – теорија и концепт“ од авторите Оливер Бакрески, Милан Даничиќ, Желимир Кешетовиќ и Сашо Митевски (2015).

И во иднина капацитетите на Комората ќе бидат насочени кон создавање трајни вредности за сегашните и идни генерации, преточени во стручна литература. Обработувајќи ги специфичните аспекти од областа на приватното обезбедување вистински ќе го оправдаме нашето натамошно општествено постоење и директно ќе придонесеме за развој и унапредување, но и понатамошна професионализација на приватниот безбедносен сектор во Р.Македонија.

9. ОПШТЕСТВЕНО ОДГОВОРНА СТРАТЕГИЈА ЗА СТАБИЛНИ И ТРАЈНИ ВРЕДНОСТИ

„Министерството за труд и социјална политика заедно со Комората на Република Македонија за приватно обезбедување во 2014 година креираше мерка со која преку обуки и добивање на лиценца од областа на приватното обезбедување ќе се зголеми вработеноста на невработените лица, особено на оние од т.н. ранливи категории на граѓани. Обуката се реализираше согласно Законот за приватно обезбедување и лицата кои го положија испитот се стекнаа со лиценца за физичко обезбедување.

Финансирањето и имплементацијата на оваа мерка од страна на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување покажува дека Комората знае што значи да се биде општествено одговорен, односно што значи една организација да се однесува етички и со сензитивитет кон општествените, културните и економски прашања.

Изградената стратегија и мисија на Комората како општествено одговорна компанија, преку креирање стабилни и трајни вредности, како што се квалитет, чесност, професионалност и етичност се цврста основа за креирање акции кои ја надминуваат сферата на нејзината работа и ја истакнува нејзината свест. Со надеж дека Комората ќе продолжи и во годините што доаѓаат да се движи во оваа насока посакувам плодна и успешна работа, но и плодна и успешна соработка». Виолета Димитриева, раководител на Сектор труд – Министерство за труд и социјална политика на РМ.

„Комората на Р.Македонија за приватно обезбедување во рамките на општествената кооперативска одговорност ја поддржа визијата и мисијата и се вклучи на повикот на Црвен крст на Р. Македонија, за помош на настраданото население од поплавите

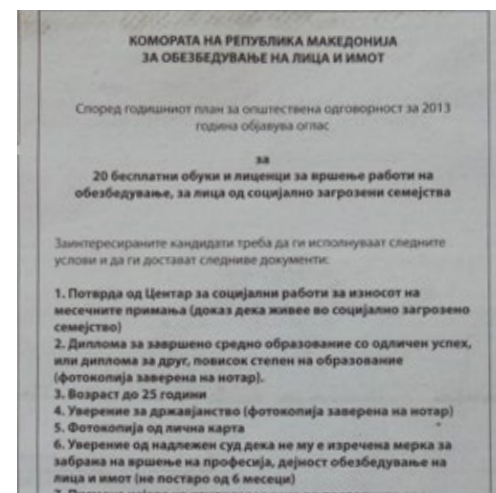
во Пелагонискиот регион во февруари 2015 година. Хуманитарната помош наменета за 150 семејства од поплавениот реон на Пелагонија стигна преку волонтерите на Црвениот крст до посочените семејства коишто искажаа голема благодарност за помошта во тој момент. Со тоа Комората во целост ја оправда економската, правната, етичката и најмногу филантропската одговорност што вклучува грижа за настраданите, односно решавање на дел од општествените проблеми. Вашиот хуман гест е за пофалба и служи за пример за другите организации, бевте промовирани за Вашата хумана мисија, а Црвениот крст е благодарен и се надева на понатамошна соработка за реализација на хуманата мисија.

Со Вашата хуманитарна помош Националното друштво на Црвениот крст обезбеди поквалитетни услуги на ранливото население во тој момент и заеднички реализиравме хуманата мисија“. **Црвен крст на Р. Македонија, Општинска организација – Битола.**

Одговорното работење, грижата за заедницата и животната средина во која опстојувате се исклучително важни сегменти во стратегијата на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување. Комората посветено работи

на креирање мултидимензионална програма за општествена одговорност која покрива разнолик спектар на активности. Со тоа се исполнува визијата, да се остави значаен белег врз заедницата, но и да биде вистински пример за сите учесници во индустријата приватно обезбедување.

Комората негува повеќегодишна традицијата на општествено-одговорно работење и придонес за ранливи групи на граѓани, особено од категориите на деца без родители и корисници на социјална помош. Токму за овие категории на граѓани, Комората во 2008 година усвои систематизиран механизам со кој се овозможува преку програма за стекнување лиценци за работа, ослободени од надоместок, нивно понатамошно активно вработување и обезбедување животна егзистенција. Врз основа на потпишаниот Меморандум за соработка со Агенцијата за вработување на Република Македонија ваквата активност е имплементирана во Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување за 2014 и за 2015 година.

Покрај реализација на редовните активности Комората тежнее со своите општествени активности да одговори на различни барања за хуманитарни акции и донации, па во 2008 година и 2009 година како дел од кампањата Денови на приватно обезбедување во Скопје,

Битола, Охрид и Тетово беа организирани водарителски акции за вработените во секторот приватно обезбедување, со отворен повик за приклучување на сите хумани луѓе.

Во почетокот на 2015 година Комората позитивно одговори и го прифати повикот на Црвен крст на Р. Македонија, за помош на настраданото население од поплавите во Пелагонискиот регион и донираше хуманитарна помош во храна за 150 семејства. Мултидимензионалноста на општествената одговорност на Комората е пресликана и во активностите кои се преземаат со деца и млади. Во 2008 година, во едукативниот дел од кампањата Денови на приватно обезбедување „Заедно сме едно“. Комората организираше предавања во градинки и основни училишта во Скопје, на тема „Обезбедување на лица и имот – грижа за најголемите човечки вредности“. Предавањата имаа за цел унапредување на безбедносната култура кај децата и придонес за зголемувањето на свеста за значењето на безбедноста.

Во 2011 година, како дел од новогодишните активности, Комората иницираше цртање на новогодишни честитки од деца на возраст од петто до осмо одделение од ОУ „Ѓорѓија Пулески“ од Скопје. Целта на оваа активност беше на еден поинаков начин, преку слика и цртеж да се отвори „портата“ на слободна комуникација и приближување на младите со чуварите на приватната безбедност.

11.2011 - цртање на новогодишни честитки ОУ „Ѓорѓија Пулески“ Скопје

10. ОТВОРЕНА КОМУНИКАЦИЈА СО МЕДИУМИТЕ – ТРАНСПАРЕНТНО ПРЕТСТАВУВАЊЕ ВО ЈАВНОСТА

„Комората на Република Македонија за приватно обезбедување со својот исклучително отворен однос со медиумите придонесе за успешна промоција на оваа специфична дејност во јавноста. Со оглед на фактот што Комората обединува компании коишто се занимаваат со чувствителен бизнис - обезбедување на имоти и лица - од особено значење е нејзините активности во насока на заштита и унапредување на стручноста, професионалноста и деловноста на професијата да бидат колку што е можно потранспарентно прикажани пред деловните субјекти и другите засегнати страни во оваа област, а тоа Комората посветено го прави изминативе 15 години откако е основана“.

(Редакција Капитал)

Својата стратегија во комуникацискиот процес со медиумите Комората ја заснова на неколку компоненти. Како потврден респектабилен, експертски извор на релевантни информации за секторот на приватното обезбедување, Комората секогаш ги почитува медиумите, нивниот интерес, суштината на нивната работа и одржува контакти на редовна основа. Проактивниот однос со медиумите Комората го гради преку редовно анимирање за сите новости кои произлегуваат од дејноста приватно обезбедување и подготвено одговарајќи на искажаните потреби за определена иницијатива, обработка на конкретна тема, обезбедување материјали за определени истражувања итн.

Медиумите како независни, објективни креатори на перспективата на прикажување на содржините, го задржуваат правото на уникатна, ултимативна и одлучувачка позиција, заради што Комората искрено е благодарна.

Вреднувајќи ги секогаш како фактор и со правилно поставена стратегија на заемно почитување, во изминатиот период Комората тежнее да гради долготраен, континуиран и искрен однос со медиумите, што оди само во прилог на остварување на основната цел на постоење на Комората, т.е. унапредување на дејноста приватно обезбедување.

2008-работен доручек со новинари

2011-работен доручек со новинари

